

ŠIBENSKI LIST

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XXIX.
BROJ 1371

Izdavač: Informativni centar
Šibenik, 25. siječnja 1990.

Cijena
3 dinara

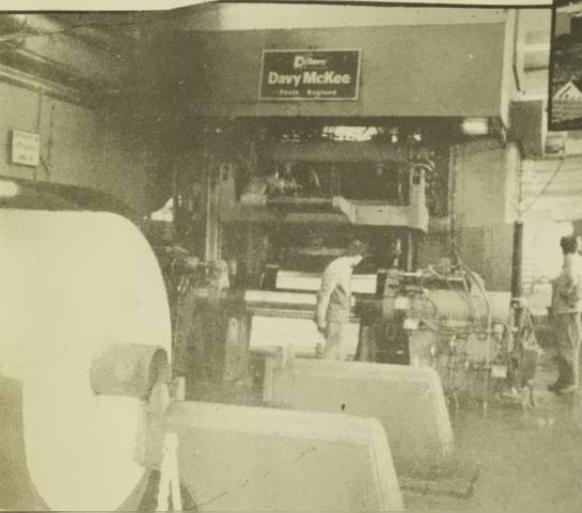
KAŠIĆ SELO GNJEVNIH

lako nema asfalta, Kašićom se cestom može proći. Ljudi se ne
tuže na autobusne linije, čak su i zadovoljni. Ovdje još uvijek
nema vode, slab je napon struje, a liječnik koji je dolazio
četvrtkom, više ne dolazi. Omladina se sastaje ispred dućana ili
u disco-klub u Banjevcima, a oni s kolima odlaze u Pirovac.
Groblije, crkva i pošta zajednički su s obližnjim Banjevcima.

Osnivačka skupština »Zelenih« u subotu

Zelni u svijetu izbacili su knjeticu o potrebi začuvanja
jednog planeta na kojem živimo. Ovi naši, šibenski, uka-
zuju na to da za sve njegove stanovnike postoji samo jedan
Šibenik i vrlo je važno kako ga ekološki unaprijediti

STRANICA 5.

Tržište ne trpi anarhiju i nerad

Mislim da se nalazimo u jednoj čudnoj situaciji dosadašnjih pravila i po-
našanja u tzv. dogovornoj ekonomiji jednopartijskog monizma i prelaza u
tržišno privredovanje s pluralizmom vlasništva i politike, dakle u situaciji u
kojoj ima dosta elemenata nesnalaženja, pa prema tome i anarhije – kaže Zdravko Petković, v. d. direktora TLM-a

STRANICA 3.

INFORMATIVNI
CENTAR
ŠIBENIK

ŠIBENSKI LIST

OSNIVAC Opcinska konf
rencija SSRNH Šibenik

IZDAVAČ Novinsko-izdavač
ke i radio diluzna organizacija
i informativni centar Šibenik
Direktor i glavni urednik IVAN
BURIC Predsjednik Savjeta Infor
mativnog centra DRAGO
PUTNIKOVIC

Urednici redakcijski kolegiji:
Josipa Pešina, Jagoda Erceg,
Dijana Žuković, Mirko Seku
lić, Dijana Šoko, Branimir Pe
nić, fotoreporter Wilson Polić

Odgovorni urednik
STJEPAN BARANOVIĆ

Grafičko-tehničko uredjenje
Grafičko-tehnička redakcija
KTS. NISPRO "Vjesnik"

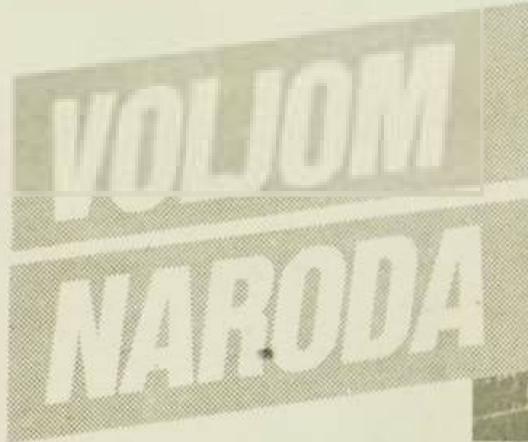
UREDNISTVO Ulica Božidara
Petranovića 3, Šibenik

Telefon: centrala 25-822, di
rektor 29-180. Preplaata na list
za SFRJ za tri mjeseca
390.000, za pola godine
780.000 i za godinu 1.560.000
tisura dinara. Za inozemstvo
dvostruko - širo račun
3460-603-976 kod SDK Šibe
nik

Rješenjem Republike se
kreirajuju za progres, kultu
ru i fizičku kulturu SR Hrvatske,
broj 2829/1-1978. Šiben
ski list je osloboden je osnov
nog poreza na promet. NISAK
NISPRO "Vjesnik" Zagreb

OGLASI: 1 cm/1 stupac 90 di
nara. Cijela stranica 1.500 di
nara. Mali oglasi, obavijesti
gradana i posebne usluge re
gulirani su posebnim cjeni
kom.

KAKO NADOKNADITI NEKAD »SVE MOGUĆE« UČITELJE I POPOVE

Murterski umirovljenici su
ostri i uporni u zahtjevu
da nadu svoj (zimski) ku
lik u zgradu hrvatske uljare kojom
sada praktički gospodari kolek
tiv Šibenice. Njihova molba nije
medutim, jednostavne naravi
jer sadrži i želju da zgrada pro
mjeni vlasnika. Tvrde da je
»Šibenica« prepusti Mjesnijim za
jednicama iz kancelarije. Mjesne
zajednice umirovljenicima, pak
odgovaraju da nemaju volje ra
spravljati o objektu, koji nije njih
nov. A da bi u slučaju da mogu
prijeći u birači, neki kutak
prije dali mladima nego penzi
onima. Ima tu i razložnog
emotivnog kopanja po (murter
skoj) prošlosti, jer umirovljenici
traže svoj dan - zgrade koja je

prije golova 80 godina podignu
la dobrom voljom naroda sa
svećenikom Nikom Pikančićem
na čelu!

Murterski slučaj je indikati
van u svakom smislu. On govori
o umiranju (svakog) društvenog
života u turističkim središtima
gdje ljeti sve »sijeva« od »devi
zne borbe« ili Murter se nimalo
ne razlikuje od Vodicu i Primo
členu, gdje se zimi broje devize
ili pak prevaruju u blokete,
prepustajući mlade i velike
umirovljenike jesenskoj zimskoj
dokolici i zadimljenim prostorij
ama gdje igraju briškulu i treste

Prije rata se kazalo, u Murteru
Vodicama, Primostenu i svim
sličnim ili manjim mjestima sve

vrijelo oko učitelja i popa. Da
nas su prosvjetni radnici, uglav
num, putnici, kojima briga za
mjesto, gdje ostvaruju dohodak
prestaje oglašavanjem školskog
zvona, dok o popovima ne bismo
zbirili iz principijelnih razloga.
Zbog slava da je prava istina o
tremanu svećenika i vjernika
jamačno između ranjeg potpu
nog potiskivanja i sadašnjeg
iznenadne demokracije. No
nijeli bismo konstatirali da ško
le (čitać) prosvjetni radnici i
drustvene organizacije u dana
šnjem vremenu nisu nadoknadi
li manjim mjestima ranije »sve
moguće« učitelje i popove u na
stoljnjima da sve bitno ne bude

svedeno na punjenje kese i želu
ca.

Nije vrag da mladi (i stari) u
Primostenu i Vodicama ne bi
kao put tjedno otišli u mjesno
kino! Nije vrag da se oni ne bi
ukupili i na kakvom koncertu
Tomislava Ivčića, klape »Šibe
nik« pa i »Prljavog kazališta« i u
svom mjestu! Teško je vjerovati
da su oni zadovoljni doktorkom
Kafčić, i pomalo »sicezlih« ko
notu. Problem je, valda, u tome
što nema koga da »pravom
smjeru preči volju naroda. Baš
onako, kogu su to radi nekad
senosi učitelji ili dan Niko Plan
čić kada je privolio murterske
ribare i težake da svojim tru
dom i novcem prije 80 godina
podignu danas, pomalo zapušte
nu murtersku uliju.

IM

Predsjedništvo OK SSRNH Šibenik

Opredjeljenje za slobodu čovjeka

Predsjedništvo Opcinske konferencije SSRNH Šibenik, na svojoj sjednici održanoj 17. siječnja 1990. godine usvojilo je saopćenje za javnost:

Zalažući se za višestranični politički pluralizam i demokratični dijalog svih ravноправnih političkih subjekata, Predsjedništvo smatra da niko nema pravo da u imu demokracije izaziva nacionalnu nestabilnost i mržnju te osuđuje sve one pojedinačne istupe na stranačkim skupštinama L. Šibeniku, Splitu, Novoj Pazovi i Ljubljani koji se zalažu za ispoljbu sile, siju strah i traže pretrapanje granica zemlje.

Predsjedništvo, također, smatra da niko nema pravo tražiti da se zvjezda petokrata simbol jerdne suverene države stvrdne uz ogromne žrtve svih naših naroda skida sa zastave. Umjesto loga nuditi svoje stranačke simbole.

Istodobno se opredjeljujemo za slobodu čovjeka kao ishodištu mjeri i kriterijeva svakog demokratskog sistema. Nije nam cilj protiviti se pluralističkim težnjama i nicanju alternativnih poslužnih stranaka, ali smo oduševno protiv onoga što ugrožava čovjeka u njegovom ospaljku rasipajući mišenje među ljudima i narodima.

REFLEKSI TJEDNA

Pise: Petar GARDIJAN

OD UZVIŠENOG DO SMIJEŠNOG – KORAK

U svjetskoj povijesti rijetko će se za
bilježiti godina slična 1989. po broju
snazi i veličini društvenih i političkih
opravata. Po dubini i snazi društvenih
promjena i naše se društvo uključilo u
većinu svjetskih sredstava informiranja –
listova, radija i TV. Svjedoci smo kako
padaju glave i neprikosnoveni vla
dare, političare i povremenih rukovodilaca.
Svjedoci smo vremena koje pokazuju
je koliko je kratak korak od uzvišenog
do smiješnog, oljisanog, smiješnog,
»Ringjapila« društvenih i ljudskih sudsudina
čovjek se put kroz brozni put u povijest
ati ponavlja.

Što se to događa s direktorima naših
poduzeća kada se nadu pred razjarenim
radnicima? »Ispovijest« Filipa Vukičevića
čitatelja TEF-a »Slobodnog Dalmaciju« samo je jedna od bezbroj
istina koje se iz opravdanih ili neoprav
danih razloga događaju direktorima ju
goslavenskih poduzeća.

Što radnici stvarno traže? Veće plaće,
bolja radna mjesta, stolice, manje rada,
daljaci i odlazak s posla po vlastitom
nahanjenju, reprezentativne mitinge ili
samo više pravde u raspodjeli radnih
mjesta i osobnih dohodaka, više infor
miranosti o stanju poduzeća u poduze
ću, više rada i situnosti od svojih pre
postavljenih, više pravih, moralnih vredna
od svojih direktora. Prave radnike uvi
jet je krasio visok radni elan i moral. U
većini dobroih radnika izgrađen je osje
ćaj prirodne potrebe za društvenim do
kazivanjem samo radom i rezultatima.

Odvode prosljeće realni radnički za
hnije za izgradnjom eto objektivnijeg
sistema nagradjivanja prema radu i re
zultatima. Zar stručni kapitalizam nije do
krajnosti usavršen metode »cjedenja
ljudskog znoja« uz materijalnu stimula
ciju. Zar se pravilno postupanje kapitali
sta s radnicima, zasnovano na materijal
nim interesima jednih i drugih – za
većim radnicama i većim profitom, nije
pokezalo uspješnijim u razvoju kapitali
stičkih firmi od primjene socijalističkih
zapostrukih parola u razvoju socijalističkih
poduzeća. Zašto se samo na »zastava
socijalizma« vijore zahtjevi da jedno
radno red i rezultati reda određuju materijal
ni i društveni položaj čovjeka u
drustvu? Znači to nije postalo i životna
stvarnost u socijalističkom svijetu?

Koliko je u svemu tome pridonjela
ideologiji zabranjenog izista radne

snage i kapitala, odnose u tržišnog
vrednovanja reda i kapitala.

Zato što ni radnici, ni kapital nisu
imali svoju realnu (tržišnu) vrijednost
dovoljno su u stanju neosobnosti, poticaj
nosti ili precijenjenoći, nedovoljne bri
ge za gazdovanje s ovim osnovnim la
torima svakog privredovanja.

Osnvemo li se kritički na trenutna
stanja u svakom od naših poduzeća i
ustanova vidjet ćemo koliko je nezapo
slenih ili poluzaposlenih, koliko je asti
reda u nepovrat izgubljeno. Pogledajmo
koliko je mrtvog kapitala u praznim
objektima, zaustavljenim strojevima ili
»poluzaposlenim objektima i stro
jedstvima, odnosno državaju osnovna
vapce domaćini? Za neizravno
traži postavlja se pitanje: čija su to
sredstva. Možda se i mogu razumjeti
radnici koji sve to i ne shvaćaju dovoljno
ali mogu li za razumjeli svi ti direk
tori koji malo ili ništa ne poduzimaju da
stvari idu napole?

Postoji ovoga vrijedno je postaviti i
pitanje: da li se pravi radnici uključuju u
radnički bunt zbog većih placa ili zbog
nereda i neodgovornosti svojih rukovo
dilaca. Vjerovati je da većina prvih rad
nika realno razmišlja da bez reda i reda
nema ni većih placa i da žao provreba
uspostaviti red i rad pa tražiti veće pla

ce.

U razvijenom svijetu, u Evropi koja
se danas okreće našim rukovodilcima i rad
nicima ulazi se u svijet biznisa. Svijet bi
znica ne proizvodi tone aluminija, fer
olegura, plastike i dr. nego to radi da bi
ostvareno novac – zaradu. Po uzoru na
Evropu, moramo shvatiti da i naši direk
tori moraju postati biznismeni – mena
đžeri, glavni pokretaci razvitka svakog
poduzeća. Direktori moraju biti privrže
ni dobitjanju maksimalnih zarada svojem
poduzeću, jer time najbolje pridonose
kako poduzeću tako i sebi, radnicima i
drustvu u cijelini.

Na kraju pitanje (pouka) našim direk
torima – sultanskim biznismenima i ru
kovodilcima radničkih sindikata: zar bi
žnis može cvjetati u vakuumu koji on
sam stvara, zar je progres moguc bez
uvećanja materijalnog bogatstva i bez
takve diobe ostvarenog bogatstva koja
je na putu blagostanje pojedinaca, po
duzeća i društva u cijelini. Kada ce se
otocak vremena poceti okretati od smi
ješnog do uzvišenog?

Na govorici: Zdravko PETKOVIĆ, v. d. generalnog direktora TLM-a

Tržište ne trpi anarhiju i nered

Tvornica laktih metala - Šibenik od preog siječnja postaje kći samostalnog poduzeća. Neki formalni uvjeti, međutim, još nisu ispunjeni pa s razlogom pitanje prvom čovjeku poduzeća Zdravku Petkoviću, v. d. direktoru TLM-a kako sistem funkcioniра.

- Najprije da kažem što je do sada učinjeno. Mi smo donijeli samoupravni sporazum o transformaciji SOUR-a u poduzeće utvrđenih Statut poduzeća, izabrali samoupravnu radničku kontrolu i samoupravne organe, dakle. Radnički savjet, izabrali smo vršioca dužnosti poduzeća na sjednici od 27. prosinca prošle godine, i raspisali natječaj za izbor generalnog direktora. U ovih dana raspisani su i natječaji za ostale rukovodioca Tvornice i sektora. Utvrđene su i neke privremene odluke kako bi sistem funkcionišao u situaciji kad nisu slvoreni svi predviđeni da bi bivši SOUR mogao djelovati u novim, trčnim uvjetima od 1. siječnja 1990. godine. Dakle nalazimo se na neki način u jednom prijelaznom razdoblju, jer nemamo izabrane rukovodioca na svim razinama, nisu donijeli neki najnužniji akci koji omogućavaju funkcioniranje sistema pod novim uvjetima, pa predstoji donošenje još niza akata i pravilnika, koje, po zakonu, treba donijeti do 1. travnja ove godine. Prema tome, sada smo u jednoj malo čudnoj situaciji, pa nastojimo da je što bezboljnije prevladamo, ali je opći zaključak da ukupnu konsolidaciju - organizacijsku, kadrovska i institucionalna, da tako kažem, treba provesti što prije kako bi ovo prijelazno razdoblje trajalo što kraće.

Računicom do uskladenih plaća

• Zakon o ograničenju osobnih dohodaka je dečidtran i gojovo našće da svakog pronade vlastitu računicu. Da li je u TLM-u već pronađena?

- Mi smo računice napravili. Moram kazati da je u poteku bilo nekih nejasnosti, jer je stari Zakon drugačije treirao područje osobnih dohodaka, po način svega stvari su sada prihod-

ni jasni, ispunjeni su svi formulari, utvrđena pravila i sačinjeni raspored za mjesec prošnac, mada i sad ima udredenih problema povezanih s onim o čemu smo maločas razgovarali, čime nismo da TLM još nije upisan u sudski registar, dakle, nismo još uviđek formalno u tom dijelu jedinstveni - imamo Radnu zajednicu i Centar za aluminij koji ne spadaju u privredni djelatnosti i nemaju pravo na onih 20 posto, što smo na neki način prevladali u ovoj fazi, ali nakon konstituiranja poduzeća kao jedinstvenog napravili smo i dodatne inicijice i utvrđili novu pravu.

Nesnalazeњe vodi u anarhiju i štrajkove

• Da tada, ima li boljni od radničkog nezadovoljstva u nekim vredinama sve izraženje?

- Ja bih podsjetio na rijec jugoslavenskog premijera Ante Markovića kad je u Skupštini Jugoslavije apelirao i slavio određeni moratorij na štrajkove i milinge do kraja lipnja, do kad je prilično jasno definirana ekonomika politika odnosno uvredljive reforme. Međutim, svakodnevno vidimo da od toga aprila nije baš mnogo ostalo. Mislim da se nalazimo u jednoj čudnoj situaciji dokadašnjih pravila poslovanja u takozvanoj dogovorenoj ekonomiji jednopartijskog modela i prelaza u tržno privredovanje s pluralizmom, vlasništva i politike, dakle, u situaciji u kojoj ima dosta elemenata nesnalazeњa, pa prema tome i anarhije. Kad se utvrde pravila punošnja, a tržište učilo ne trpi anarhiju i nerad, i kad se shvate bitne promjene i učini prvi pozitivan korak može se krenuti dalje.

Onaj tko prvi ne kreće sa starta i izgubi taj prvi potencijalni korak, očito će mu i buduće biti mnogo teže, a oni koji se previše budu pozivali na neke druge uvjete i prošla vremena, uvjek će kasniti. U ovom trenutku treba samo dosla razuma, strpljenja i socijalnog mira, jer bavljenje sa mim sobom pogotovo prisilnim metodama, može dati pogubne posljedice za svako poduzeće, napose ovakvo kakvo je našo.

koje predstavljaju kćim prirede Šibenske opštine.

• Možemo reći da se utrojeno utrje Hrvatsko nisu tržišta počele, pa su im šibenski dake uputili ultim protest, jer gubici su ogromni. Kakve su posljedice u TLM-u?

- Očito je da će štrajk imati odraži i na Tvornici laktih metala, jer dosla nisu tobe ideće u ljeznicom. Ne znam cijelu pozadinu togu, ali mislim da je takav način izrađavanja nezadovoljstva neupravdu i da je izravnji udar na reformu i sve demokratizacije.

Z. Petković

Ustavke procese kući su, istina, još u povijetu u našoj seoskoj

Nema ostavke (ni štrajka?)

• Izrazili ste protiven štrajka, no njegovih nagovještala i u TLM-u i ma. Govori se čak i o velikoj ostavci?

- Pravila punošnja tokom štrajka moraju se utvrditi. Očekujem da će se Zakonom o štrajku, pa i na sljedećem Kongresu Saveza sindikata, te svariti morati rasređiti i definirati, jer uglavnom ovo sva se dio sada dosegalo više je anarhija na štrajk,

u na demokratskoj osnovi, da nije moglo razgovarati o razređenju problema. Sto se strajka u TLM-u mislim da je posljedica u kojem je uviđen nedovoljne informiranosti uopće o stanju u kolektivu i mogućnostima naplate osobnih dohodaka, jer je to uvek bio povod za štrajk, kao i raznih dezinformacija, prelustrina ili netočnih informacija o nekim drugim poljoprivrednim i nekim drugim strankovima u zemlji, ali jednako i njihovoj solidarnosti i zamisli da se strankovima u verini slučajova ostvaruju radnički zahtjevi. Osobno mislim da je TLM u zadnjih nekoliko godina priljeno uspjesno plovio po uzburkanom jugoslavenskom moru, da je sve svoje obaveze napose finansijske izvršavao na vrijeme i kvalitetno i prema radnicima i prema svojim poslovnim partnerima, i da je vezin ipak, kada jedna stabilna firma u jugoslavenskim razmjerima, s iznadprojektanim rezultatima. Nalazimo se u situaciji velikih promjena odnosa u društvu, s jedne strane i drugog bitnog pogorjetja ekonomskog položaja TLM-a, zatog dekonjukture na tržistu i znatnog porasta troškova poslovanja, tako da su ekonomski učinci u posljednje vrijeme oni koji se očekuju u 1990. godini, gori od onih prethodnih, iako se netko ne promjenjio bit, ce još gori. Međutim, usobno cijenim da ovo poduzeće ima dovoljno unutarnjih rezervi i mogućnosti da jednom značajnijim promjenom ponadnja, što je velika odgovornost rukovodstva poduzeća, stvari učinje. Iz unutrašnjih rezervi moraju priznati i značajni ekonomski učinci u jednoj stabilnoj pružanju na razini naših mogućnosti, a ne dočekovanih planova i ciljeva.

Ustavke su aktuelne u cijeloj zemlji, to nije nikakvo cudo, to se događa svakog dana. Obično cijelini da ovo poduzeće treba i zasluzuje prave rukovodioca i pravog direktora Tvornice i sektora, koji će onda po hiljastima uz nužnu kadrovska obnovu, biti uveli svoje suradnike na raznim razinama i raspoređujući ljudi u dobrij organizaciji na prava mesta, prema njihovim zaslugama i mogućnostima, moći prevladati sve ove probleme. Koga ce

ustavnički procesi, na jednoj strani, uveljaviti za generalnog direktora, onda će posljedice programi, koji će posljedice u svojem izradbi, uključiti integrirani sporazum o razređenju problema da se ne predstavlja uvek ujedno.

• Da tada, dakle, nema ostavke u v. d. generalnog direktora?

- Nema za tim potrebe, 27. prosinca određen ještivo i značajni generalni direktor koji će na taj dužnosti biti mjesec dana. Svijet neće pripremiti za to vrijeme, a sve ostavke konfuziju i komentari koje bi se oko tih događaja mogli biti ovom kolektivu samo stoljeti.

Je li '90 bauk?

• Za kraj ne bat diskretno pitanje - s obzirom na antinacionalne zahtjeve, plati li Vas (kao privrednik) 100 godina?

- U jednom priljeno definiranom privrednom ambijentu za 1990. godinu trivjak se ne bi smio priboljovati ukoliko cijeni da njegovo znanje i sposobnost u takvom ambijentu mogu doći do izravnih Medulim sigurno znaju, riječ je o slobri događaju u svijetu napose u zemljama Istočne Europe, do srednje dobrobitne promjene u nekim zemljama, a u Jugoslaviji u dvije opcije demokratska i konzervativna, i teško je predvidjeti kako će se dalje dogadati stvari na koje covjek ne može imati utjecaja. Preciznije bi se na Vas pitanje moglo odgovoriti u jednoj srednjoj pravnoj državi sa samostalnošću privrednih subjekata, u uvjetima tržne privrede, sa stabilnim političkim sistemom, bez diskretnih

zakona i stavljanja na vlasti ističeno. Ostvareli se neke rezultate, ali rezultati ne bi se trebali baviti, ali rezultati ce sami pu seti duci Medulim, i sam predsjednik Savezne vlade Ante Marković, na pitanje da li se učinje, da se žrtva hrabar, jer učinje, da dubro žrtva, i učinje, jer da se i sam učinje, učinju imajući u vidu sve ono što se može dogaditi u oku nega, a mi gao ne može imati izravno utjecaj.

Razgovarača Dijana SONO

Kako šibenski aluminijaši projektiraju plan poslovanja za 1990. godinu

Izgubiti ili dobiti

Projektirana negativna bilanca od pet milijuna dolara može se srežati na nulu uz iskoristitev unutrašnjih rezervi od 12 posto. Samo u Tvornici aluminijske Ražine smanjivanjem investicijske izgradnje može se dobiti dva milijuna dolara. Uvođenjem reda i reda može se uvesti još i više.

Prva projekcija plana poslovanja poduzeća TLM - Boris Kidrić za 1990. godinu pokazuje da će oni biti negativna, odnosno iskoristiti kroz gubitak od oko pet milijuna dolara na kraju godine. Iako se radi o projekciji plana, koju je služba ekonomike prezentirala Rednickom savjetu poduzeća na bazi poznatih standarda, ona je, barem tako se dijela delegata tice, dočekana na noći.

Kakvo je to brzino privredovanje i poslovanje koje u samom startu nudi gubitak, bilo je pitanje, koje je odjekivno objašnjavalo uzrok spomenute reakcije. Vjerojatno bi trebalo biti obrnutu čulo se odmah zatim, služba planiranja i rukovodeci tim moraju ponuditi takav program koji će garantirati pozitivno poslovanje, jer u protivnom se ne može razgovarati o poslovanju ili razvoju, vec treba razmišljati o nečem drugom.

Psihološki razlozi su bitni

Naravno da je takva reakcija duboko opravdana i logična, iako će svi koji posve dobro razpoznači vrlo logično pomalo čudnog tržište na kojem plove proizvodnja i preradivači aluminijske, uzviknuti da oni koji

kakvu kontrolu, ali postoji i nešto drugo što se može, a rekli bismo i mora kontrolirati. Postavljanje projekcije plana poslovanja s negativnim predznamenom nije dobro iz nekoliko razloga. Podimo od onog dosta puta zanemarenog, ali izuzetno bitnog razloga - psihološkog. Nakon snežnog zekoracaja SN-a u privrednu reformu psihološki trenutak u planiranju i isticanju projekcija poslovanja postaje izuzetno bitan. Mnogi ljudi s razlogom očekuju velike, radikalne izmjene, drukčiji način rada, razmisljanja i ponosnja.

Očekuje se i vidljiv prekret i eliminiranje mnogih stvari koje su koliko juče mnogo loga zdravog vuklo u provođenju. U takvoj situaciji ponavljati plan i projektirati poslovanje na bazi uobičajenih standarda, dable ne nudeći nov kvalitetan pomak, pa makar i kroz brojke, ipak je promašaj. Takav način razmišljanja ne uvažava određene rezultatske rešenja i ne percipira ono što ona nudi. Sivost psihozu melouénosti u svakom slučaju ne znači osigurati uvjete za razvijevanje i zahvata koji su u ovoj godini ne-movni.

Može se zaraditi puno više

čim podacima. Negativna bilanca od pet milijuna dolara, može se srežati na nulu uz iskoristitev unutrašnjih rezervi od 12 posto.

Samo u jednom dijelu poduzeća, u Tvornici aluminijske Ražine, može se smanjiti investicijska izgradnja učitavši do dva milijuna dolara, a dobr poznavaoci tehničkog procesa lude da se u tom istom dijelu poduzeća samo na povećanju proizvodnje u elektrolitskim pećima od 10 kilograma aluminijske dnevno može zarediti do deset milijun dolara godišnje. Koliko su kodneva racionalizacije proizvodnje, smanjenje škarta, delsko bolje iskoristenostratovlje i rednog vremena, optimiziranje kredita, emajniranje nepotrebnih troškova, precenje i kontrola svih materijala pri ulazu i izlazu, stavljanje novih tehnologija, prestrukturne i društvene kreditive politike, rješavanje pitanja bolesnih i za određene poslove ne-sposobnih ljudi, uspostavljanje i pogresnih potresa. Ako je tako, to je putanje

iskoristi, ali ona je pouzdano veća od one koja je iskoristena kao negativan gubitak. No, posao je sigurno ne može se sve odjednom istjerati na cijelicu, pa na taj način osigurati i čist redak i pozitivno poslovanje. Isto da određene procese lude treba započeti i točno je i realno očekivati da će oni biti sponi i prepuni otpora, ali treba ih započeti.

Ugriježlog loga je trebalo u projektu plana i ugraditi onaj dio uspjeha koji će takođe donijeti. Savsim je razumljivo da stari način planiranja, ljudi jednostavno ne žele prihvati, jer društveni ambijenti stvarom način započete prijedloge reforme olakšaju ogromne mogućnosti, ugriježenje isticanja i bavljenje jednog novog stila rada

Stoga tako treba i radi ukoliko ga ne želi bilo ljudi stvoriti dojam da se ne želi uspostaviti novi planom vec sada uspostaviti za neuspjeh u poslovanju ili za podeliti emajniranje i pogresnih potresa. Ako je tako, to je putanje

Da li se na parcelama Stambene zadruge »Aluminij« na Brodarici gradi nužni krov nad glavom ili se grade turistički apartmani?

NISMO »ŠIBENSKI NEUM«

Tereni što su ih na Brodarici do bili članovi Stambene zadruge »Aluminij« na kojima je gradnja objekata već uvelike počela, nijihovim vlasnicima sigurno su »utrije« ali nekim drugima su izgleda stari u oku. Prvo stanovnicima Brodancima koji to naselje već nazivaju »Šibenskim Neumom« upozoravajući da se na terenima koji su govor otele bivšim vlasnicima sada jestino grade vile i apartmani za iznajmljivanje Drugo, nekim drugim krugovima, među kojima i onima koji su uspjeli vidjeti projekte tih stambenih objekata po kojima je kako neslužbeno kažu jasno da se radi o gradnji kuća s apartmanima za iznajmljivanje. Kako u tim kulačarskim pricama i tvrdnjama ima istine pokušali smo doznati u razgovoru s Brankom Kužinom direktorom Stambene zadruge »Aluminij«.

— Ne bih baš rekao da Brodancani imaju nekih zamjerki na gradnju kuća naših zadrugara na tim terenima. Znači u razgovoru s nekim predstavnicima Mjesne zajednice nisam stekao takav dojam. Mislim da je za njih vrlo dobro to što smo mi tu pre-

ma niti jednog direktora, tako im je bila pružena mogućnost da se naletu i vrane stan. Sto se pak tiče toga da li su tereni dobiveni jestino ili skupo to nije naša stvar. Mi smo terene dobili od opštine i platili još onoliko koliko je tražila.

Osim toga, to nas baš nije došlo tako jestino jer mi smo finansirali izradu PUP-a, sve pripreme radove od probijanja ceste do svega ostalog a to košta na tisuće miliardi starih dinara.

● Ovdje se u prvom redu misli na namjenu objekata koji se grade, na to da li će se koristiti za stanovanje ili pak za iznajmljivanje!

— Ni tu harem za sada nema dileme. Imamo sedam tipova objekata, dvojnih i u nizu, veličine kojih se kreće neto od 120 do 180 četverornih metara zajedno s garazom. To su zapravo trosobni i četverosobni stanovi. U prizemlju je kuhinja, trpezarija i dnevna soba na prvom katu su sobe.

Inače i po Zakonu o stambenim za drugama, zadrugari mogu, u okviru zadruge napraviti samo jedan stan

Naravno, kada te kuće budu završene i kada postanu vlasništvo onoga tko ih gradi mi ne znam kako će je on konstitui i što će s njom raditi, to je njegova stvar. Takva kontrola se ne vodi niti za društvene stanove. Kuća mora biti radena po projektu i da li je tako ispitati će naša komisija kada se budu izdavale uporabne dozvole.

Ako značajnih odstupanja u tom smislu bude onemogućit ćemo dobivanje te dozvole pa ćemo zadrugara tako vratiti na početak. Što se pak tiče nekih tvrdnji da medu onima koji su terene dobili ima i onih koji stoje sada s roditeljima koji imaju i kuću ili kuće koje će mi oslaviti, a ovu koju gradi na Brodarici će iznajmljivati i u njoj uopće neće stanovati, možda tu i ima istine. Ali oni po zakonu imaju pravo natjecati se budući da kuća roditelja nije zakonski sada nijehova pa oni imaju status podstanara. Mi smo terene koje smo dobili podijelili po našim OÜR-ima i radnim zajednicama a njihove stambene komisije odredivale su tko ima pravo prvenstva.

● Na koliko još parcela na Brodarici računate?

— Kada smo izradili PUP s općinom smo sklopili ugovor po kome bismo neposrednim davanjem, dakle bez natječaja, trebali dobiti oko 400 parcela.

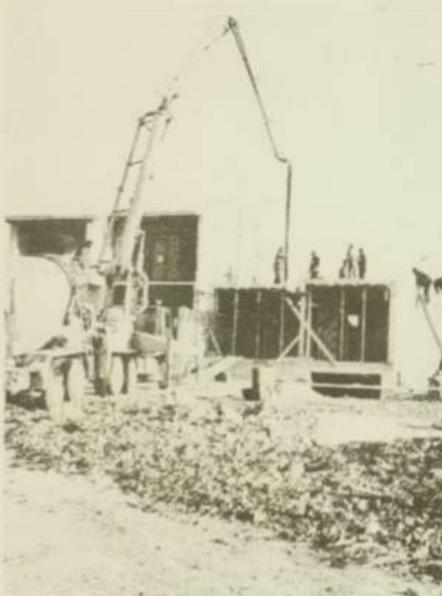
Do kraja ove godine trebali bismo uz ovi šezdesetak koje smo već dobili dobiti još 100 parcela. Samo, zbog niza problema koji postoje sumnjam da će to ići tako lako. Mi smo već i uplatili jedan dio kao akontaciju a do sada nemamo pojma o tome koliki je to dio u odnosu na ukupnu sumu. Ato ćemo i koliko još morati utrošiti.

Po ovome što tvrdi direktor Stambene zadruge »Aluminij« a i po onomu što smo u projektima vidjeli, izgleda da se ipak kada su tereni na Brodarici u planu radi o glasinama.

Prava istina, za one koje ona zanima, pokazat će se ipak s vremenom, kada objekti budu izgrađeni i korišteni.

No, valja primijetiti da ako bi se glasine lada i pokazale točnim to ne bi bila nikakva neobičnost za naš dosadnji način i ponuštanje jer sjetimo se samo koliko je medu nama onih koji su od društva dobili golov stan. Dakle, nisu ga svojim novcem, kao što to rade zadrugari, gradili ali su zato napravili prave vile na moni ili negde drugdje i suda bez kompleksa iznajmljuju i nu njima dobro zaraduju.

D. FERIĆ

sutni jer im možemo samo pomoći, ulazući u infrastrukturu koju sigurno individualni graditelji ne bi mogli napraviti. Svi tereni iznad naseljenog dijela Brodarice sada su potpuno nepristupačni i neutračivi ali kad mi napravimo cestu, dovedemo vodu i struju do tog područja slika će se promijeniti. Mi smo osim toga Brodarčanima izgradili tračanstvu, napravili ćemo i novu niskonaponsku mrežu i spremni smo im u svemu pomoći. Bilo je riječi o tome da im za rešavanje nekih problema s elektrifikacijom damo pozajmnicu na što smo mi odmah pristali ali, valjda zbog nekih nesporazuma između njih i »Elektre«, to se nije realiziralo.

Brodarica je atraktivno gradsko naselje i može se dalje primjerno razvijati samo usmjerenom stambenom izgradnjom i uz jake investicije. Na nas se možda ljudi jedino oni ljudi kojima je ove terene na kojima mi sada gradimo, općina oduzela i simbolično plutila. Radi se tu samo o planu pravične naknade i tu ih potpuno razumijem. Da sam ja na njihovom mjestu možda bih i ja tako razmišljao.

● Što je pak s tvrdnjom da se na ovim do sada podijeljenim parcelama, gradi apartmani i objekti koji su namijenjeni iznajmljivanju turistima ili da je ovo »šibenski Neum«?

— Te tvrdnje ni u kom slučaju ne stoje niti su blizu istini. Ne znam zašto bi ova bio šibenski Neum kad su od 87 podijeljenih parcela većinu dobili upravo radnici u neposrednoj proizvodnji, vrlo je malo rukovodila u pogoni i službi, a medu njima ne-

GRADSKI SAMODOPRINOS

U PRIPREMI OSNOVNA ŠKOLA VIDICI

U pripremi izgradnje osnovne škole Vidici otkazala su dva planirana izvora finansiranja: iz SAS-ova s udruženim radom, kao i novac od amortizacije osnovnih škola. Da li će se samodoprinos za taj objekt morati produžiti?

Sedma sjednica Odbora samodoprinos mjesnih zajednica općine Brodarica prošloga tjedna otkazala je to vrijelo za sve predstavnike Šibenskih mjesnih zajednica jer je dovršena rekonstrukcija Centra za odgoj i usmjereno obrazovanje.

Od sada, pa sve do završetka izgradnje drugog kapitalnog objekta predviđenog sredstvima samodoprinos, Odbor će brojiti sesnaest čita novih predstavnika gradskih mjesnih zajednica i Skupštine opštine Socijalističkog saveza i SIZ-a odgoj i usmjereno obrazovanja. Sve do kraja ožujka 1991. godine.

Hijet je o izgradnji osnovne škole na Vidicima, koja se već u samoj pripremnoj fazi našla pred brojnim problemima.

Podnosići su tome sastanku Izvršitelj, Župan Šibenske županije, Ante Jurica, i nebrojlo. Kao prvo, idejni projekt nove škole nije u skladu s urbanističkim projektom gradskog predjela »Vidici« koji predviđa školsku izgradnju na taj kraj, dok je projektant predviđao dva Šaveta je zatim, zbog lakše procedure, zatražio izmjenu urbanističkih uvjeta u skladu s idućim projektom koji će, što nije nevažno, poskupiti gradnju i to dovesti u pitanje i mogućnost paralelne izgradnje sportske dvorane i vježbališta. Vec sada, naime, u ukupnoj investiciji vrijednoj oko pet milijuna i dvjesto tisuća maraka nedostaje milijun i sedamsto tisuća. Razlog je tome što su »presutili« i izvori finansiranja iz SAS-ova s privredom zbog sve lošijeg stanja, kao i predviđena sredstva amortizacije osnovnih škola, kolima je, kako je rečeno ovom prilikom, nemoguće uvesti i to malo što bi trebale ulagati u sve oronulje zgrade. Pojavljuje se još i problem preseljenja i izgradnje nove streljane jer će buduća škola zauzeti mjesto postojeće krova i preseljenje jednoga stanara iz kute koju je također na istoj lokaciji. Stoga je u Izvršitelju Ante Jurica posavljeno i pitanje mogu li se unimirati sve društveno-političke organizacije i udruženi rad za osiguranja nedostušnog novca, da bi sve sa školom bilo u predviđenim rokovima? Radnici posavljenoj »izgradnji« na najprije trebali su započeti početkom ožujka, ali će vjerojatno kasniti dva mjeseca zbog izraženih izmjena urbanističkih uvjeta. Govoreći o tome što je od osnutka Šibenske županije u izgradnji u listopadu pa do danas napravljeno, direktor Šibenske županije Ambror Benet spomenuo je čak 24 pripremna sastanka kroz tri mjeseca i mnoge pravne nedorečenosti Šibenske županije kao investitora. Naime, još se ništa pravno ne može raditi jer nema registracije kod Privrednog suda u Splitu, a ne postoji niti izvedbeni projekt, iako je već desetak odluka donesenog. U pitanju je i druga faza izgradnje s predviđenom Sportskom dvoranom, pa smo u dilemi da li stati ili ne uprijediti odluci način na koji će se izgraditi, kaže Benet. Tako slično govorio je i član Šibenske županije Cvitan, napominjući da se od samoga početka krenulo s lošom kalkulacijom kvadrature prostora i slične cijene izgradnje, na vrijednost približno 200 milijuna dinara, a to je uključujući i izgradnju sportske dvorane, a ne prema predviđenom projektu. Šibenski župan je također rečeno, još je u ujek pre ranije govorili o produktku samodoprinosu za školu na Vidicima i trebalo bi počekati da započne izgradnja. A problem druge faze kako je sada, jedino je u tome što se neće moći prijaviti kuo investicija zbog nedostatka novca. Dobrom dijelu novodanog, kriva je očito, i to da priprema rukova na Šibensku prije osnivanja Šibenske županije u izgradnji. Naime, investitor u tome razdoblju bio je SIZ, odgoj i usmjereno obrazovanje, predstavnici nisu bili na ovomu sastanku, pa je na prijedlog Žarka Rinnih, odlučeno da se od SIZ-a začne i izvršiti za jednu od narednih sastanaka u kojem bi se objasnilo Odboru za samodoprinos, zbog čega idejni projekt nije sljedio date urbanističke uvjete, a što je, na kraju, rezultiralo i skupljom izgradnjom za oko tisuću četverornih metara. Također je podržan i prijedlog Ljiljanke Uzunović, koja je govorila o potrebi duljnjeg podržavanja do juče sigurnog izvora finansiranja iz SAS-ova s privredom, kroz »trajnog osloncu«, gradnje nove škole. Novi će se momenti da klesu na sljedećem sastanku Odbora za samodoprinos, kao i finansijski plan za kojeg je prihvaten prijedlog da se izradi samo za tekute potrebitosti.

S VRHA PERA

REKVIJEM ZA ŠUME

Stanje je u dalmatinskim šumama, posebno na šibenskom području katastrofalno. Da je stanje uistinu tako potvrđuje apel šumskeg gospodarstva "Dalmacija", koji je nedavno objavljen u dnevnoj štampi, a poruka mu je više nego zabrinjavajuća. U apelu stoji da ako se ne poduzmu hitne i efikasne mјere šumskom gospodarstvu "Dalmacija" ne preostaje ništa drugo nego da predloži svoje vlastito raspoređivanje. Da bismo razjasnili stanje porazgovarali smo s Brankom Kekelicem, direktorom šibenske "Šumarije", koji ističe da problema ima toliko da je pitanje suvišno postavljati - "Šumarstvo je od rata na ovama vjerojatno u najtezoj situaciji. Prije svega to se odnosi na zdravstveno stanje šumskog fonda, koje je alarmantno", kaže Branko Kekelic.

Šume na dalmatinskom području, što zbog biološkog umiranja, što zbog pozara ili pak neodržavanja, jednostavno propadaju, a "Šumarija" nema sredstava ni za njihovu jednostavniju biološku reprodukciju. Poseban problem, kaže Branko Kekelic, jest obnavljanje pozaram uništenih dragocjenih šumskih površina, a svake godine svjedoci smo nestanka stotine i stotine hektara, teškom mukom podignutih šumskih površina koje pozari nemilice gutaju.

Svakako nije teško zaključiti da su posljedice takvog stanja, po svojoj štetnosti društveno i ekonomski nesagledive. Dječatnost "Šumarije" jest čuvanje i zaštita šuma na području Općine, ali zbog specifičnosti ove djelatnosti šume nisu i ne mogu biti samo briga "Šumarije", već i čitave zajednice koja u tom pogledu ima ne samo ustavne već i sasvim precizne zakonske odgovornosti i obaveze. Prije svega što šume imaju veliko značenje

posebno gledajući s turističkog i ekološkog stajališta. Ono na što nas je Branko Kekelic posebno upozorio jest Zakon o šumama (čl. 81, toč. 2) koji kaže: "Optinske skupštine dužne su osigurati sredstva za radove na pošumljivanju krša i provođenje mјera zaštite šuma od požara, kao i za održavanje šuma ako nedostaju sredstva organizacija udruženog rada (šumarskoga) na području općine".

- Mi se uporno pokušavamo pozivati na tu zakonsku odredbu, ali bez uspjeha. Ni ostali potpisnici Društvenog dogovora o finansiranju šumarskoga na kršu, a Imo ih četiri (OUR-i, općina, Republika i RSI), ne ponosaju se ništa bolje, tako da je stanje šumarskoga iz godine u godini sve kritičnije, ističe Kekelic.

Ništa bolje ne prolaze niti radnici "Šumarije", čiji su osobni dohodi znatno ispod prosjeka osobnih dohodatak pravde općine Republike, pa da bi uspravedba bila stoga priznjava iznosili su 87,8 posto prosjeka osobnih dohodatak radnika SAP Kosrov. A da li će radnici "Šumarije" dobiti svoje osobne dohotke za idući mjesec ostaje pitanje.

Da šume Dalmacije možda očekuju bolji dani pokazuje i činjenica da bi se uskoro trebalo donijeti novi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o šuma ma.

Za pitanje šumarskoga na kršu posebno na području Dalmacije od prioriteta je značenja kako će se novim Zakonom regulirati pitanje organiziranja šumarskoga, i pitanje sigurnijeg i adekvatnijeg načina finansiranja šumarskoga na ovom specifičnom području.

- Šumarstvo se na ovom području mora organizirati kao javno poduzeće sa svim obavezama i odgovornostima koje proizlaze iz takvog statusa, ali isto tako i

sa čvrstim obavezama društva prema la kvom poduzeću, ističe Kekelic. Međutim, organizacija profitnog poduzeća u šumarsku na ovom području ni u kom slučaju ne dolazi u obzir, jer bi bila protivna i karakteru šuma i njihovu društvenom značaju.

Sadašnje finansiranje šumarskoga, iako predstavlja značajan korak naprijed u odnosu na ranije, pokazalo se instrumentom Društvenog dogovora i način njegovog provođenja neadekvatnim i neefikasnim.

- Mi podržavamo prijedlog Republičkog komiteta za poljoprivredu i šumarsko da u novom Zakonu svi privredni subjekti, koji imaju interes od općih korisnih funkcija šuma, sudjeluju u plaćanju naknade u visini od 0,1 posto ukupnog prihoda. To se ne bi moglo smatrati novim opterećenjem privrede, već njihovom obavezom da sufinanciraju društvene resurse kojima se neposredno koriste i od kojih zavisi sam njihov razvoj, kaže direktor Branko Kekelic.

Šumarska bi trebala uložiti maksimalne napore da poveća vlastite prihode iz korištenja sporednih šumskih proizvoda, koji nisu do sada korišteni do kraja, ali bi se pritom trebalo voditi računa da ne dođe do devastacije šume, jer se njezino ekonomsko iskoristavanje ne može provoditi na klasičan način. Po nječima B. Kekelića može se vidjeti da zakonodavac uopće ne predviđa mogućnost korištenja društvenih površina besplatno, vec samo uz naknadu, jer "Šumarija" dajući besplatne ispaše na društvenim površinama krši Zakon na štetu društvene imovine. Uvodjenjem paćane, svojom visinom, prema broju i vrstama stoke, neće ničim dovesti u pitanje šumarstvo i njegov razvoj na ovom području.

JU OSIM ŠTO ĆE MOŽDA IZAVALI PRIGOVORE KOD ONIH KOJI SU NAVIKLI DA SE PREMA DRUŠTVENOJ IMOVINI ODNOSE NA NAČIN KOJI JE ZA OVO DRUŠTVO NEPRIHVATLJIVO

I ŠTO JOŠ DODALI, NEGDA OSTAJE SUMNJA DA SE NIŠTA BITNJE NEĆE IZMENJITI UKOLIKO POTPISENICI DRUŠTVENOG DOGOVORA I UBUDUĆE BUDU ONI KOJI SU SE NA ZAKONSKOJ ODREDBI DO SADA OGLOSIVALI. SLOGA JE MOŽDA NAJBOLJE RAZMIŠLJATI O SVIJESTI I SAVJESI SVIH ONIH OD KOJIH ZAVISI BUDUĆNOST ŠUMA NA OVOM PODRUČJU, A NIJU NIJE TAKO MALO.

T. JUKIĆ

POLITIČKI PLURALIZAM

Osnivačka skupština »Zelenih« u subotu

U dana u dan, ločnije iz subote u subotu šibenska obitelj političkog pluralizma sve je šira i šira. Preko sutra će i "Pokret zelenih" održati svoju Osnivačku skupštinu i to na Šibicevcu, dokle s mesta odakle su i započele njihove akcije. Bolju simboliku i ne treba tražiti, a kako smo obavijestili, Zeleni i svi koji to žele bili u subotu će prvo raditi na pošumljavanju Šibicevca, a sastanak održati lek poslije. Uz napomenu da svatko tko ići može posjetiti i vlastiti i zasadni drvo sa Šibicevca, i uključiti ga u javnoj zemljenoj površini uz dogovor s nadležnim. Ovi će biti i plod dobre suradnje s Odborom za obnovu Šibicevca, a sadnice su nabavljene sponzorsnjem dobrovoljnih koncerata Zdravka Škendera, a uskoro i Arsena i Gaby, Mise Kovača i Nele Pattiere.

To će, konacno, biti i legalni početak rada "Pokreta Zelenih" i njihova, kako kaže, "što eliksirnog djelovanja". Dosad postoji Inicijalni Odbor i Prijedlog Statuta, "prijavljen". Zeleni djelovat će kao Društvo, a ne stranka i tako nastojat ostvariti nadstramački koncept u kojem će dobro došli biti "svi ljudi dobri valje za zaštitom i

unapređenjem čovjekove okoline. To, u nekakvim projekcijama za budućnost ne znači i odričanje od vlasti, jer ovako organizirani mogu imati svoje predstavnike u upravi. S Pavom Čalamom i Ivanom Lamešom, članovima Inicijativnog odbora prelistali smo i Prijedlog Statuta, pa evo i sažetih točaka njihove osnovne aktivnosti:

ZAŠTITA ZRAKA Nemovno je vezana za industriju u Šibeniku za što su "Zeleni" svjesni da se ne može smanjiti, ali se mogu smanjiti zagade na, sto će nastojati ulječati.

ZAŠTITA MORA I VODA Povezana s komunalnim problemima kanalizacijom, otpadnim vodama. Usko je vezano i rješenje problema pitke vode, posebno Kuke i njihovih pritoka. Zaštita prostora oko same Kuke, da služi ljudima za zdravlje i bolji život. Dobra je suradnja s njenim nacionalnim parkom "Krk", je dala novac za sadnice na Šibicevcu, a "Kornati" ustupaju brodove za čišćenje otočkih uvala.

ZAŠTITA TLA I UREĐENJE PROSTORA Pokušaj uklapanja i rješenje problema "dvije" gradnje, infrastrukturni problemi u samome gradu (parke, parkirišta), prijedlog rješavanja željezničkog i putničkog prometa u Šibeniku,

P. Čala

I. Lameš

na obavještavaju članovi i svi koji to želim o aktivnostima pokreću i da se svi loši postupci u okolini, ma od ko ga dolazili označe "imenom i prezimenom", a navedu i dobri primjeri.

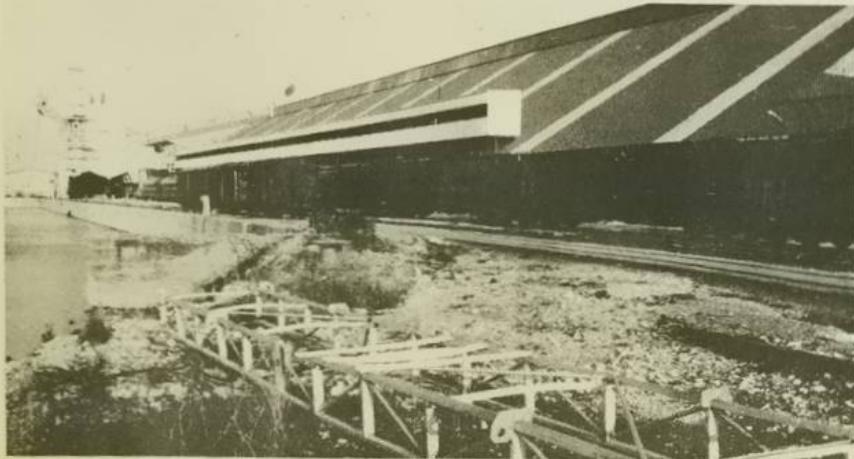
RAD U ŠKOLAMA Usadriv mladićima ljudima ljubav prema prirodi na posebnim satovima ekologije.

DJELOVANJE PFKO INSTITUĆOA SISTEMA Nadzor načinim aktivno stvara uprave i stalno provjeravanje koliko se poštuju ekološki principi.

Uđan od hiljnih zadataka je i pomoc u osnivanju sličnih pokreta u Drnišu i Kninu, a Čala i Lameša ističu i sudjelovanje na Skupu Zelenih Jugozapadnog u Splitu i poziv na Osnivačku skupštinu Saveza zelenih Hrvatske 3. veljače. Slijedeća akcija jest vracanje u grad i zajedno sa stanovnicima uočavanje svih problema vezanih za higijenu grada. Pa kada neke stvari ne može postojeca uprava rješavati sa zadovoljavajućom efikasnošću, sto zelenih i u tim početnim aktivnostima je i razlika od zelenih u razvijenim zemljama. Uostalom, grad u kojem živimo jedini nam je zajedno s okolicom i nije nevažno kako će se razvijati u ekološkom smislu.

B. PERIŠA

(Snimio: V. Polić)

KASÍC

SELO GNJEVNIH

Prošloga ljetna petnaestak
gnjevnih ljudi samo što na juriš
nije osvojilo Radio Šibenik. Pri-
je togu bučnoga upada posjetili su i
predsjednika općine SIZ za lokalne
ceste. A na Radio su htjeli – da se
tuje Da se „suzra njihova muka“ u
Kašiću, gdje niti nakon skoro dvade-
sel godina obećanja asfalt nije pre-
kno pršinu i ono rupa na tih golo-
vo pet kilometara puta, koji nikako
da postane „kulturnim“ cestom Ra-
dio je objavio, a selo su posjetili i re-
porter i lista ne mogavši se otići doj-
mu da se na Kašićanima „prolija ju-
ha“. životu na samoj granici općine s
benkovačkom. Odavde do Pirovca
tek je sedam kilometara, do Slankov-
aca se može doći šetnjom, a kada je
1971. godine počelo asfaltiranje iz
jednoga i drugoga pravca, siva se tra-
ka do danas nije spojila u Kašiću, koji
je tako ostao „ni vrati ni mimo“, kako
bi to rekli Zagorci Tomislav Trosko! blagajnik je Odbora za asfaltiranje
ceste, inače trgovac u mjesnom duca-
nu iz sastava Pirovačke poljoprivred-
ne zadruge Kašić nema mjesne za-
jednice, već je „ekspozitura“ pirovač-
ke, i optento ovo je mjesto tradici-
jom povezano s morem kojega kao
razvijeni poljoprivredni kraj i hrani.
Svega ovđe ima – i luka ovaca po
midora, grožđa, vina – govori Tro-
skoi i ne žali se. ljudi žive dobro sa-
gradili su dobre kuće, ali cesta ce-
sta... Od te 1971. nadajući se kraju
„biloga puša“ nastopal je cestu da bi se s

vremenom nanovo sve raštrkalo Dva samodoprinosu organizirali su u međuvremenu, ali se s time a bez pomoći ne može gotovo ništa. Svega je oko 180 ljudi u selu, dali su sate i sale rada na pripremi i polako gubili vjeru da će se ista napraviti s njihovom cestom. Za makadam, to je i sada ne loša, i ne toliko raskopana prometnica, a nedavno su još nešto nasuli i ozidali. Sve skupa, u ovakvom stanju, neodoljivo podsjeća na ličnjanski

tekućim vremenima, kada su se
čestim mada prvič. Ljubić je na tada
ne autobusne linije, čak su i zado-
voljni. Ovdje jedan uvečer ne može voditi,
stao je raspon struje, a Šejković ko je
je dozvao četvrtakom, vidi ne dozvani.
Osim tada se sastaje teprvo dužana
iš u disco-kubu u Benjovcima, a ondje
a kolima odlaze u Pirovac, Gradec, i
otvara i posla za jednokratni su i obi-
zivljen Benjovcima.

most u svim je kartama označen kao pomicni, a nije, baš kao i ovaj dio oseste za kojega neupućeni zahvaljujući opet kartama misle da je asfaltiran. U sezoni je to "živa zbrka", kako kaže Trnskoi, jer nitko neće po resili bez asfalta, pa se vozači vrtačajli natrag dužim putem. Govori to jer misli da bi asfaltiranje bilo važnije čitavom Munitaru negoli njima a umjesto akcije - lek je lani postavljena ploča s imenom mesta. U Šibeniku kažu

T. Traskov

ima novca za kilometar i pol! A u Kas-
tiću odmahaju nikom uvjereni da je
to samo - za zamazati oči. I kako je
sada, sve će se znati za nekih mjeseci
danas ako nujde više ne vjeruju ni
kom. Verodostojanstvo se planira da
asfaltiranje a Kašićani su samo bili
prisiljeni kopati po vlastitoj prošlosti.
Jer „Mala Moskva“, kakn su selo zva-
li koji su o njemu znali dvaput je u
ratu bilo paljivo, pa je narod listom
preselio u Rukavce; ma tko da je isao
u rat, išan je u partizane, pa nakon
svega slijedi i pilanje što smo kome
lošega napravili? Kada se 1943 treba-
lo opredijeliti za nove općine, odlučili
su u Šibensku ne htjući pripadati
Rukovici i nadajući se da će biti bolje.
A sad, što bi natrag, u Benkovac nije
niti čudo i ljudski je u ugovoru dviju
općina, le 1971. stajalo je da se kašić-
ka cesta asfaltira pola pola. I sve bio-
to bilo smiješno, da taj ne asfaltiran
komad u bili nije spomenik dvjema
općinskim -strukturama- kojima su
Kašićani bili -u sendviču-. A njima
se, u želji za vlastitim metrom asfalta
celo vise ne kusa vrela juha, zajedno
s pratnjom sa ceste

B PERISA
(Srimo v. Polic)

PRIMOSTEN

Primoštenči prvi na izborima?

Unadjeđju 29 siječnja mjesani Primošteni prvi će izraći na izbore za članove Skupštine svoje mjesne zajednice tako je odlučeno poljku proteklog tjedna na zajedničkoj proglašenoj sjednici Mjesne konferencije Socijalističkog saveza kojoj su preusvojili članovi Inicijalnog odbora za pripremu prijedloženih izbora.

Naime, posljednji događaji u Primostenu započeli su polje tri tjedna (Sihenski je bio i tamo pisao) kad Skupština MZ nije od dva, točnije u kandidata za predsjednika izabrala niti jednog Stari predsjedniku dao je ostavku 9 - 10 mjeseci ranije te Predsjedništvo i članovi Skupštine nisu bili u mogućnosti da bilo što rade osim da eto ne izaberu ponudene kandidate. Grupa građana i mješovita omladinska organizacija, uz došla nastojanja da se na veliko zvono slavi ono što rade, pozvala je prije desetak dana zbor građana za kojih su u dva navrata mijenjao dnevni red. Na kraju je ostalo da se predloži kandidati za predsjednika Mjesne zajednice, ali kako to naravno nije bilo u skladu sa Statutom osnovana je tek radna grupa koja će predložiti kandidate - sasvim kandidacioni skup te organizirati prijevremeno izbore.

Kako je sve popisano elicit na nekakvo primosten
ško -dogodjana godina- i alternativu mješava je konferen-
cija Socijalističkog saveza preku koja prvo sve "oboriti", ali
kako znašto nije imala dovoljno spretnosti ni političkih
-njuha- za to pridružiti se alternativi, te jednostavno pre-
glasila da su ti kandidati čija imena nije ni znala i njeni de-
legatini postojeca jes ujvijek legalno Predsjedništvo Mje-
šine zajednice pridružilo se tomu uz obrazloženje -neka ih
di -zdesako to tele-. Istina bilo je i prijeđe da se na zbro-
ne izlazi i gotovom listom (jer još to isto smo što je pre-
hodno činio Socijalistički savez) nego da četiri godine na
tom zboru predlože kandidata, ali sad ne više za predsjed-
nika kako je sve počelo nego za stupanj!

dala u Primočetnu u kojoj se - agitiralo- kao u dobri starci -konspirativna vremena

Bilo bako bilo posljednji izbor mjestana koji je trebao biti kandidacioni obupno je tijek broj gradana i omladino naravno jer je cijeli ovaj politički preust i započeo s njima Kad je končano objelodanjena lista (a samo se na nju dovelo) ljudi su ostali razčinjeni Poneki i revoltirani - sul su pomalo stekli dojam da su prevareni osjećaju Kurta da uzjaši Murina - po onoj staroj narodnoj Novoj listi je zamjereno de je preko pedeset posto kandidata iz redova privatnih ugostitelja odmah im je zamjereno što još nisu podmirili svoje dugova za mjesni samodoprinos i i to da barem pet mjeseci godisnje objektivno ne mogu raditi nista što je izvan njihove obudige. Ali vec u tom trenutku kad da su splascnule sve političke nude pa se zbor prevrnuo u nesto dozadno i do tada bezbroj puta reprezirano, ljudi su pozeljli napustiti dvoranu pa su tako i učinili a Inicijativnom odboru su doslavljena još neka imena. Da bi sve isto onačko bako je Inicijativni odbor zamolio prethodno su izmijenjena neke lade stolita MZ i to potpuno neragumno na zboru bez jasnog rasprave i ostalih formalnosti koja bi zboru pridorgovala porevne bi dočinjelo i tada Primo Šterci dnuštanom argešmanu i dijalnosti ne vjenjuje. Što će se dogoditi u nedjelju? Hocu pisanu na pamet pasti da ispravi utrku Drine nezakonitosti možda i nije toliko i točno Samo inicijatori ovog događanja nisu na mjestu da bi kad vedaju u imu neke pravde i primostenstva bolje budući noći i oni jednostavno mogli postigati racune neki drugi, vrlo slične grupi gradana bavbu i sami ovog trenutka predstavljaju

Klasom na izbore mještani će Primoštena krenuti u jednu demokratsku i ljepevu budućnost u kojoj će visine neće za neke druge moći prebaciti svoju brivdu za one trudove kroz čije ruke su izabrani više neće moći otvoriti bez punoganja racunice.] P

Piše:
Slobodan
GRUBAĆ

SKUPŠTINSKI ŠOU

Prvi put u povijesti Drniša predsjednik Općinske skupštine Tomislav Topic podnio je neopozivu ostavku, jer se nije suglasio s koncepcijom oko gradnje velike hladnjace. Koliko je tu bilo ambicije da se pridonese svojoj firmi •Mesoprometu• i da se završi kapitalna investicija? Koliko je bilo razmirenja da se ne ide baš nagnuto u takav zahvat i koliko razmirenja kada i kako sve to graditi i iz kojih sredstava? Ustvari Tomislav Topic je kao skroman i pošten čovjek, uvidjevši da njegova konceptacija ne ide, odstupio. Uglavnom nije se ostavka baš tako lako usvojila, ali je predsjednik ostao dosljedan i energično ostanuo pri svom stavu. Medutim, odbornik Mladen Bukanica iz Siverica priredio je mali šou na skupštini, tvrdeći da predsjednik innako ne donosi odluke, a fondovski se novac daje za pokriće gubitaka. Mladen Rukarica je zahtijevan ostavku predsjednika Izvršnog vijeća u ime MZ Siverica i Riočica te članova Izvršnog vijeća. Istup je ostao neprihvoren, začudio je mnogobrojne odbornike pa se na kraju od njega ogradio i Tomislav Topic Uglavnom bilo je dosia zanimljivo za odbornike i za novinare.

U vremenima kada je svatko pametan, u sve se miješa. U MZ Kljaci postigli su sa mointicijativno vodilj iz tekućeg gradenog vodovoda. Pritisak nije odgovarao pa su im provizacijom povećali motornu pumpu, a tad je nestalo izljevanje vode duž cijele ulice koja vodi u selo. Izlivena voda se nakon toga smrzla pa se nekoliko dana formirala bob slaza za pješake i vozila. Tako kad nisu dobili vodu da bi napravili cisterne (gvisternel), jer vlada zimska suška ravnatelj, onda su bar napravili klizalište.

-Lesna- iz Sloven Gradeca otišla nam je iz Drniša, pa su oliši zapošleni i doprinosi. Nije se našlo mogućnosti za novu lokaciju, mada bi svaka normalna uprava optine laknji prodavaoniku i skladište zadržala. Sa da nam treba otici prodavaonica - Rorova. -zbog konkurenčne za poslovni prostor usred grada Konačno se uletu napiru da se daje privremeni smještaj za -Rorovo- jer bi odlaskom te prodavaonice preostalo -Drnišanima da za cipele odlaze u susjedne gradove a to je 5 do 8 dinara skuplje cipele za prijevoz i gubljenje vremena jer ipak najčešće narod kupuje cipele u -Bomvu-

Prosječni radnici ostali će sa 1 889 dinara place, ako se ne dozvoli daljnji rast, jer se nije imalo novaca za zidanje plaća do 15 prosinca prošle godine. Uzbudjenje među prosječarima traje već dvadesetak dana, a prosječne »vlasti« muke muče šta učiniti u ovoj situaciji. Uz sve dugogodišnje muke malih plaća, nadmašna finansiranja, nejednakih plaća za isti rad i iduće su dočekali i ovo. Ukoliko se ne iznadu rešenja, krvine ili zaobilaznice, takva bi plaća osiala za cijelo prvo polugodište ove godine. Pitamo se kad će prosječni radnici dobiti predah da začajnije počnu misliti o djeci učenju: Škola, a ne da se razmišlja često o najosnovnijim potrebama? Klijentima se to opire teže, budući statusnom smislu a egzistencijskim problemi nestvarljivo postaju mirna u svjetlosti donosačiju pri radu. Takvo stanje prežega rad u školama, pa trajno opterećuje nepozupno crnogvorno djelovanje Države.

po cijeni 2 dinara, a opel su ga nazivali lupežom!

A danas, usporedbe s današnjeg aspekta su gotovo nemoguće, može biti razlogom i to što u Šarini vrijeme nije bilo -specijalaca- kad je kruh u pitanju, ali to ionako nije cilj ovog napisa.

Bitno je, i to je zapravo suština, da Šare, uža sve nabrojeno, primjera trgovackih potresa iz njegova vremena svakako je više, nije razbijao glavu kako će okončati poslovnu godinu, dilema o uspješnosti ili pak neuspješnosti nije ni postojala – verovali je da iz tog vremena, zapravo, iz daleko ranijeg razdoblja, potječe i ona da je trgovac koji radi s gubitkom ravan (navodno) ljubavniku bez...

A Šare je, ne zaboravimo, bio sinonim šibenske trgovine, isto kao što je to danas, bez obzira na (sotiju) stagnaciju kad je učešće u ukupno ostvarenom prometu na području optine i grada u pitanju. -Šibenka-. S tom razlikom sto u -Šibentku- razmišljaju i muku muče kako da izbjegnu poslovni gublji u kraju ove godine. Uz potpunu neizvjesnost koju donosi ova – tekuća

Što se to zdi i koja boljka muči šibensku trgovinu (sjedlovljenju u -Šibentku- – nabujala konkurenčija, prekobrojnost, teško prilagodavanje tržišnim inovacijama ili...?)

Puno je toga, kaže Roko Peršić, direktor Šibenske prodačnice...

Trenutno nas najviše muče enormno postavljeni zahtjevi za po-

dijelu, izazvao je drugu stranu – najmodavce poslovnog prostora koji su digli enormno ciljenu u većini slučajeva inzistiraju na ugovaranju isključivo u markama, rokove svode na moguće najkrace vrijeme. To nas iscrpljuje, prisiljava na drugo i drukčije ponašanje, samo što, nazadost, u ovoj fazi, sve završava otkazivanjem i zavlačanjem poslovnog prostora čija mjeseca najamnina, u nizu slučajeva, iznosi više negoli cijekupno postignuti promet, o dnohtku da i ne govorimo, pojedinog objekta.

Da je Šare razmišlja na sličan način, ne bi, najvjerojatnije, bio ono što je bio

Iako valja priznati da vrijeme monopolista, akih je to, sudeći po svemu, -Šibenku- ikad i bila na ovom području, prolazi, te da zahtijela privredna inicijativa, zahvaljujući prije svega pocetno utvrđenim preškim pogodnostima i neopretenosti davanjima koja prilično drustveni sektor, nameće drugi stil ponašanja, ilj šen izromosi i sporog reagiranja na promjene.

– Sporo reagiramo, istina kaže Roko Peršić, i drugi se tim koriste Drusivena svoljina (e trentino na udaru grickaju je s ovim i onih strana). Do jučer još poslovna ekspanzija pod svaku cijenu, narocito na području drugih optina – Knina, Drniša i drugih u našem slučaju, postaje nepoznatica, a posesto se vraća i kao bumerang. Samo poslovanje s čisto postavljenom ekonomskom računicom za svaki prodajni objekt postaje rezonsko, a ta

-Šibenka- je izgleda vrlo malo ulagala u vlastiti prodajni prostor, pa nad tuču tako je konceniranje poslovnog prostora, bilo privatnog bilo društvenog skupa i prekupa. Ali je zato malo sportskih kolektiva u Šibeniku koji ne nose ime -Šibenka-.

(Snimio: V. Polić)

kvalitet je, primjerice, sve manje. Prolazi da mi u trgovini moram ići na kvallitetu na ugrib kvantitete, protežitati velike prodajne prostore poput mini-marketa i robnih kuća s čestim raspredajama i izvlačenjem prodaje izvan objekata, kan pravilom. A u centru grada, gdje je i novčeta konkurenčija, moramo ići na specijalizaciju, adaptaciju i modernizaciju postojećih trgovackih objekata, te na taj način realizirati jednu do u deljje razradenu ideju, staru isto onoliko koliko je stara i prva robna kuća u gradu.

Ima jed vremena za -Šibentku- ne, nakane u staroj jezgru grada, iako su konkurenti, privatnici u prvom redu, vec zauzeli niz strateskih položaja, ne prezajmili, pri tom ni od enormno postavljenih najamnina. A i potrošaćima je u interesu da se [napokon] srede trgovачke prilike u gradu, njihove su oči i lako, u ove dane kad se [taj uvijek] ne zna tko piše, a tko piše [zna se zapravo tko piše], kad je u pitanju postojanost trgovackih cijena, okreunele u -Šibentku-. Potrošače u ovom trenutku ne zanimaju -Šibentku- ne, teškote, ma koliko one bile temeljene na objektilnim poslavkama – stalna nedostatnost obrinih sredstava i potreba posezanja za nepovoljnim bančnim sredstvima, heterogeno poslavljena djelatnosti, nedovoljna iskoristljenost kadrovskih potencijala i sl. ujima je, prirodna, najzanimljiviji moment zadovolje-

nja vlastitih potreba trgovackom robom po povoljnijim, ako ne i najpovoljnijim cijenama. A dan na tom planu u -Šibentku- štapi?

– Da ne poznam mentalitet novih ljudi, pomislio bih da se radi o nekoj određenoj kampanji, kaže Joso Petrović, direktor novootvorene Robne kuće na Vidicima. Otkad smo otvorili ovaj objekt, a već je pri kraju drugi mjesec od toga, ne prestaju prijaviti, da ne kavem opizube, kako smo najskuplji. Pocoesto, u pravilu zapravo, bez pravih argumenta i porezenih pokaza telja. Kao da mi u trgovini trebavamo cijene iz malog prsta, kao da naro je u interesu da objekti ovaknute lipa i namjene odbija, umjesto da privlači, potrošače a cijenu. A vec smo kazali, njih sam ne znam koliko puta, da cijene trgovacke robe, majprodajne u ovom slučaju, diktira isključivo nabavni momenat, protiv dogodene vrste robe u konkretnom slučaju, i da je druga stvar što je ovaj poslovni prostor bio upucen na isključivo nove posiljke, a time i nove, najnovije cijene trgovackih proizvoda.

Priznaju u -Šibentku- dok prave konte, za one prave je kasno dokako, pred zaključni racun i los uvijek žive u određenoj neizvjesnosti što se poslovne uspješnosti tiče, da se nisu najbolje snasli u danima inflacijskog gajlopa dok su drugi vršili revajori

zadaju, niveleraju ih, pukli kazu no, dizanje cijena robi, kao po sljedici divljanja komunalnih stopa, itko i potiho, oni su to digli na -velika zvona- i visemjeseci zagloj na tom planu hijeli nadob naditi do poslo povećanja cijene trgovackoj robi u bolovu prošle godine, što je trebalo i u kako odraga kod potrošača. Kad se jednom radi neverica, teško je ispraviti. Jer potrošači [nabradnim] -uzama- trgovackum ne vjeruju lako je danas niz -Šibentkinih- objekata koji su ovi dio o obnavljanju zaliha daleko jestiniji od drugih, i od privatnih u nemalom broju slučajeva

Povjeroj se ne vraca preko noći, spremni su logu i u -Šibentku- koja je još uvijek sinonim trgovine u ovom gradu

Treba vremena i poduzimanja niza poslovnih potresa uz to.

A dolje, i poslije toga, ono luke će praliti (i dalje) trgosce, ne samo -Šibentkinje dokako-, iako u zadnjem. Pratnom oku, po tko ma koši put se misao bješe potencira i upucena isključivo na adresu -Šibenke-

Surpljenje i reakcija na pravne isključivo verbalni, očita je dini su odgovor na to, moguće i nadahneda za ljubavnost i kvalitet usluge u trgovackim objekti ma koji odista manjkaju

socijalnom radnicom Jadranom Bilićem i trenutno Vlakom Štrbinic, neuropsihijatom koja je kod nas više od godinu i po dana. Sibenik takođe bih imao sreću jer u bolnici postoji poseban odjel za liječenje alkoholizma. Svi bolesnici se prate i upućuju zajedno s članovima obitelji kod nas u terapeutisku zajednicu koja se sastaje svakog tjedna u torbom u 17 sati i na taj način naravno pomažemo da apstiraju što duže.

● Alkoholizira se dobar dio našeg stanovništva.

— Prolazeći postojećim rezultati-

● Koliko vam se, zapravo, liječenih alkoholika obrati u organizaciju?

— Imamo desetak i više imenika. No naš se član postaje lek našem pet godina dolaženja — to je već neka vrsta stalnosti. Trenutno je u obradnjih četrdesetak. Na terapeutiske sastanke nekad dolazi i sedeset, dvadesetak osoba jer većina ih je u radnom odnosu. Mi liječimo ljudi uz rad. Oni su sad na poslu, a ne na bolovanju, kroz prije i to je prednost ove društvene organizacije.

nasa članova. Kontakiramo i pomazemo kad to zahtijeva kad ima problema sa stanom, posljom jer upravo to često može utjecati na to da se počne ponovo piti.

● Kakva je struktura onih koji dolju u Zagrebu?

— Raznolika. Ima ih s diplomama, pravnika, profesora, doktora, medicinara, radnika, domaćica, umirovljenika, posebno vojne osobe. Nema pravila. Osim što je više kvalificiranih radnika nego intelektualaca. Oni se srame doci, misle da im ovde nije mjesto.

● Koliko ih uspije, koliko ih se vrati normalnom načinu života, rade?

— Osamnaest sam godina ovde i dobro pamlim ljudi. Uspjeli smo ih u poduzeću varaliti na stolne i stoline. Pa i sadašnji predsjednik organizacije je radnik u Cmici. Mlad čovjek i više nije po bolovanjima kao prije. Ljudi, a to je jako važno liječimo uz rad i uvijek nastojimo pozitivnim primjerima utjecati na ostale. Ima nas desetak ovđa s vrlo dugim stazom, tako i po dvadeset godina.

● Koliko samo društvo brine o vašoj društvenoj organizaciji, kako se finansira i jesu li sredstva dobitna?

— To što primamo nije doslatno ni za tri mjeseca, a kamoli za godinu dana. Novac dobivamo od Socijalističkog saveza, iz budžeta, Centra za socijalni rad i odneđavno pomoći su nam dala i neke organizacije. Sve to skupa iznosi koliko i moja mirisnina. Najviše smo dobivali od Centra za socijalni rad, ali se i on malo zaborava. Prošla godina recimo za devet mjeseci dobili smo 600 starih milijuna. Ponuđujem im da drugi put malo više poveru računa o humanitarnim organizacijama.

Upravo u Zagrebu organizacija Pred kraj ranjene godine dobio sam na primjer uplatnicu od Uprave priroda na 300 lisa. To vam je bilo četrdeset dekagrama svinjetine ili koliko su oni digli porez samo na jednu buku "Zrinjskog". Znači, sve skupa, a to je dvjesti starih milijuna koliko smo dobili od Uprave priroda mogli smo kupiti gajbu pića. Tražimo od njih da dobro promisle i uspostede koliko dobiju od poreza na alkohol, a koliko svim od njega izgubimo. Neki pak čuju naše izvještaje i programi sami prikoče u pomoći, kao recimo Dom umirovljenika i TEF. Dok je, na primjer, tajnik SJZ a zdravstva bio Drago Kovač pomagali su nas moralno i materijalno, a sada smo za dvije godine dobili tek dvjesti milijuna.

Sloga malim sve one koji bi lo trebali i s obzirom na djelatnost koju obavljaju, da nem pogomognu koliko mogu naravno i neka se sjede da su u pitanju dječaci, obitelji, naši ljudi koje liječimo i koje vracamo na posao. Od 1984. god od kada vodimo evidenciju umalo nam je devedeset i tri čovjeka, ni jeden stariji od četrdeset i pet godina. To je zalogno i upravo sloga bi se ponavljam u akciji suzbijanja i borbe protiv alkoholizma trebalo uključiti mnogo mnogo više subjekta i, pa će vjerojatno i rezultati biti isprešniji.

Tako je shvatili pojedince radne privredne i neprivredne organizacije koji, u postojaćoj situaciji koja nije rušišćaste, uporno odbijaju suradnju i uključivanje u programe naše organizacije, a imaju posla s alkoholikima na ovaj ili onaj način.

Napominjam još da je sjeđište naše organizacije u Ulici braćstva i jedinstva 42. Vrata su otvorena svima obiteljima nam se, rado ćemo pomoći.

1. E.

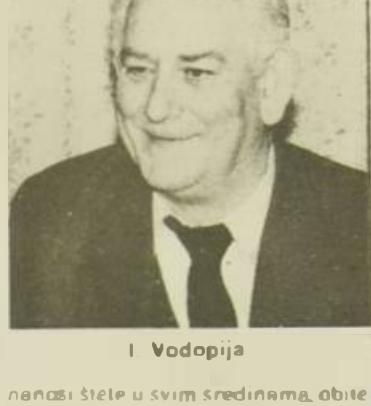
— Što je to u ljudskom bucu što ga vodi prema? Na to opjevano pitanje vjerojatno će svatko od prekomjernih potrošača ili alkohola naći svoj odgovor. Dakle dva goćija i goćov i prijavljanje no jedan je sigurni alkoholik; i po međunarodnoj državljanskoj klasifikaciji spada u hrvatski, a alkoholik među bolesnika koji neba liječi kao i sve druge oboljeli. Od te le šte medicinsko socijalne bolesti, treće, odmah između crte i malignih tumorova bojuje, podsjetimo u Jugoslaviji više od milijun ljudi u stadiju još najmanje inčne obitelji, odnosno tri milijuna majki, supruga i djece. Procijenjeno je, naime, da imamo 15 posto alkoholika i 3 posto alkoholika i u 10 i 15 posto prekomjernih potrošača to jest onih koji su pretežno dozu društvene tolerancije.

Zemlja smrtna koja je polosnji alkohola dovršena u Evropi pa i u svijetu i više od trinaest i po stotinu komuni zanimljiva su nelo druge brojke. Više od četvrti hrvatskih alkoholika, od čega više od polovice u radnom odnosu. Izabereti 15 posto od ukupne populacije i troput više ugroženih. Prosječna dozna dohlijeđeni alkoholika iznosi četrdeset i pet godina a primjeđeni alkoholizmi stazu dvadeset i pet.

IVO VODOPIJA

ALKOHOL – LAŽNI PRIJATELJ

Pri zanimanju sam službenik sedeset godina, a trebati voditi sve ne pijem alkohol. Bilo je malo teško kad sam prešao ali je kasnije isto kao da nisam nikad ni pio. Ne mam obitelji, sam sam i postao sam alkoholikar upravo zbog nesrednih stambenih prilika. Znale kako je, postalanar si, kada kladna, a topnih kulaka društvenih u gradu nije bilo i tako sam poreo i po gospodinama. Zato bih preporučio društvenim strukturama da u pojedinim okolicama osnuju kuhinje za svoje radnike i kućice s bezalkoholnim pićem, kerom i društvenim igrama. Alkohol je medicinsko socijalna bolest i

I. Vodopija

namasi štete u svim sredinama obitelji na poslu u društvu općenito. Zato bih preporučio svima koji prekomjerno piju da se podvrgnu liječenju. Dakle bi sve to izbjegli. Evo vidite, ja sada i radim u ovoj društvenoj organizaciji. Vec trinaest godina vodim vecinu administrativnih poslova.

BRANKA KARANOVIC

NAJVAŽNIJA JE PODRŠKA OBITEVU

Trećeset pet mi je godina domaćica sam i mam dvoje djece. Lječila sam se za pet osam tjedana u Vinogradskom bolnici a nakon loga već godinu održala u ovoj društvenoj organizaciji. Kako je probelo? S obzirom na očitnih problema koji su se, u to je zato potrebovalo da se odlaže u neobične vremenske. Ne bo je alkohol. On donosiće su, ali ne i do to da se koncentriše samo na

se samu gorilit. Imala sam sreće da sam na vrijeme mogla shvatiti u kajdovoj sam se situaciji. Sto je bilo prije ovog i što može priznati i da se na vrijeme odbacim za liječenje.

I konkretna sam imala podrštu obitelji i mislim da je to u cijeloj stvari jako važno. Prestan po reje najvažniji problem. To je samo neka nulla specie, a bitna je prije

MARTIN ŠAKIĆ

POČEO SAM PITI VRLO MLAD

M. Šakić

cu sasvim drugačije. Osjećam se vrlo dobro. Prije sam bio stalno na bolovanju jer sam alkoholiziran bio nesposoban za rad.

Obitelj mi je lada hijela pomoći. Žena me je ustavljala ali nisam se obzirao. To je bilo jače od mene. Čim bih došao do gostionice potegao bih kući mi je žena stivala alkohol ali ja bih se ipak snalazio. Za drži se, pa vrati. Tabo si mi i dječa parta.

Nitak nije bilo mea. Umjeti svade. Više toga nema i za to mogu najprije zahvaliti držtonu Borisu Žmijanoviću koji me je uputio na liječenje u Vinogradsku bolnicu u Zagrebu ali i mojim drugovima ovdje u klubu čiji sam i ostavljan član. Voli bih da nam ovdje dođu svi oni koji sad spjele po gostionicama pa da bacimo jednu na šibane odmomo i čovječe da gledamo televiziju da popijemo čaj i lavu. Ali bi se segurno bolje jer neće kada proći.

DOBROVOLJNO DAVALAŠTVO KRVI

NA REPUBLICI

Tinuću dobrovoljaca u općini nisu u stanju osigurati godišnje potrebe za krvljom. Tokom godina predstavljali su malen dio populacije koji je "gasio požar" u svakoj prilici. Gdje je rješenje za omogućivanje dobrovoljnog davalac?

Tema je stara, a vremena sadašnja. Šibencima nerado daju krv. U dobrovoljnom davalstvu svega je uslužuju ljudi čiji se broj vec odavnio na povjecava. Tokom godina predstavljali su i još su uvijek malen dio populacije koja je "gasila požare" kada ga je to moglo, ali nisam »do plana«. Godišnje su potrebe Medicinskog centra 2400 boćica krvi, uz obvezu podmirivanja zaliha općenadne obrane dot dobrovoljci i dva podmračja: uvjet - gladnu! Bolnicu Šibnika je dala sljuna vec godinama, pa i ove, u razdoblju kada se obično svode rezultati i o tome se napravi netoliko rezulta u novim namama. Upriliči razgovor u storu ispod planog broja pločica krv opet samo za nekoliko sedam stotina, što nas od 113 općina u Hrvatskoj stavlja na osamdeset i peto mjesto, dokla bliže - Šibenu.

Slaba je to utjeha i samo osrednje može umirivati. Općinsku organizaciju Crvenog križa i Medicinski centar i onu litsku uvijet istih i vec iscrpljenih - ne. Uspititi tome nije se još dogodilo da je u Šibenskoj bolnici netko umro zbog loga jer nije bilo krv. Mogao ju je dobiti prije i kasnije, ali nika da - prekasno. Medicum u našoj je središnji nanučeno medicinsko pravilo po kojem krv mora čestan pacijenta, a ne obinuto.

A s obzirom na to da je obinuto kada treba krv znova telefonim onim evidentnim dobrovoljnim davaocima, koji će se uvijek odjaviti, kako govor Dana Salinović referenti za dobrovoljno davalstvo u Općinskoj organizaciji Crvenoga križa Nakon loga na isloga se čovjek ne može računati celim mjesecu, koliko mora proći

do sljedećeg davanja. Treba dati, novih davalaca, a to i malo statistike, kada bi svaki građanin svake druge godine bio hoćući krv - potrebe bi bile zadovoljene. Prema Salinoviću, evidentirani su u posljednje vrijeme mali pomaci ka boljem, ali ipak još daleko od nekakve optimističnije slike. Zahvaljujući najviše klubovima dobrovoljnih davalaca (Velimir Škorpela, TIM-a, TEF-a, Mješovna zajednica Vodice Kluba Crvenoga križa - Autotransporta, Tribunja). A svi ostali, njih pedeset, djelomično zadovoljavaju Vlastni plan, i to ga uopće ne ostvaruju. Vrlo je malo dobrovoljnih davalaca u prosjeku i Medicinskom centru, čiji je plan 120 boćica, a ostvaren je svega dvije.

Pache bi se moglo uđijeliti i prosjeku na kontekstu primjera, jedan je predavač biologije, naime, lumačić učenica šestosti davanja krv, što su se u Crvenom križu i u medicinskim brigovima, prilikom svake agitacije vec iskazali objasnjavajući tako relativnu opasnost nema čak naprotiv! Davanje krv može biti štetno samo za primadca, utoliko krv nije zdrava ima sredina u kojoj uopće nije problem ostvariti plan Valpovo Koprinica. U Koprinici od devet ginekologa samo jedan nije dobrovoljac. Splican je.

MIRAKULOŽNIE DALMATINCI?

Da li to vec može biti nekakav istina kroz kaj ipak okvi za lezu o »mirakuloznom Dalmatinu« i »punatvnom Slavencu? Ili

je samo »kvaka«, što Mirko Salinović u zdravstvenoj prosvjetenosti? Majstorno go malo i igrali koliko se namalo, mase prihvatali »zdravstvena prosvjetenost« kao argument za (ne)davanje? Zbog čega bi, u prosjeku, govoreći, Slavonci, Istri, Istočni obiskovanjanju u tom smislu? Ako se u Šibeniku, jer, gledajmo ipak sebe, -išček iščekiti za status dobrovoljnog davaoca bio humanog čovjeka koji je spreman dio svoga organizma dati drugome, a ne najbliže rođano, tada koji 'samome' bebi vaditi krv, onda se može postaviti i to: -da smo bilno drugaćiji ljudi? I na kraju, recimo i to da u Šibeniku dobrovoljni davaoci imaju privilegija više negoli i u onim sredinama u kojima sve ide qalito

ISTINSKI DAVALAC NE POSTAVLJA PITANJA

Ljetniku Ždeniku Kapelanovic, ljetniku Odjela za transfuziologiju našem u poslu slob je ipak vremena dovoljno za osnovno planiranje, zbog čega je tako malo dobrovoljnih davalaca u Medicinskom centru? Ne bi li zdravstvo trebalo biti medu prvima? -Sa deset posto zapošljenih ovde ne mogu davanja krv. Mi na transfuziji također, jer smo svakodnevno u doticaju s krvju koja je različita u zdravstvenom smislu. To je česti argument onih koji krv ne žele dati. Istinski davalac, čovjek koji je spreman pomoci drugome, ne postavlja lica planira.

Dругim riječima, onaj, što može dati ce krv, pa će onda eventualno prigovoriti da sam vec dvadeset i pet godina u ovome poslu. Kada nam treba krv, stalno apetira me. Netoliko apeta upravo smo i prošloga ljeta. Krv nam treba stalno, a za sedine u kojima ih problema nema, mogu samo reći da je sigurno nječ - ipak o drugaćijim ljudima, mentalfatu. A u Medicinskom centru imamo predane davaoce - dr. Gujuju, dr. Jurukicu... U svatom slučaju ne može samo treballi promijeniti, provesli nekakvu krv u akciju jednom godišnje, bač u

ovo vrijeme mi iznosišmo te rezultate, a na kon loga - evakuo čuda i to dana dobla.

Kod doktora Gujine - uglavnom je sve jednostavno. Prvi put krv je dao u vojsku, naron loga dugo je vremena - spominjao sve do prije netolito godine, kada su na njegovu odjelu popisivali eventualne dobrovoljne davaoce. Tada se javio da je davač dobrovoljni davalac oslio i do danas. Mislim da je najveći problem u propagiranju lako sam lječnik, vjerujem da možda, meni ne bi palo na pamet dati krv da se ni sam zatekao kada se o tome govorilo. Moji su razlozi za to, kao prvo što osjećam da time radim nešto lošino, a konkretno i zdravstveri, jer se nakon davanja krv u organizmu događaju povoljne promjene i naravno, dobro je što se ne zna kome se daje krv, ne slavaju se lako nizatve obvezе za krovne.

Generaliziranje nije uputno, ali što mislite da je rezlog što u Šibeniku krv uobičajeno dovoljno?

Nisam razmislio o razlikama uvedenima na takav način, pa i ne mogu reći da su ljudi negdje bolji, a drugdje lošiji. Za nas Dalmatinac mogu reći da se često osjećamo vrednjima od drugih, ali možda ima i nešto u mentalitetu. Ipak, mislim da je osnovno polazilo jedan mnogo aktivniji pristup bolje propagiranje dobrovoljnog davalstva. Pa nadalje, čim mi se da sve više i gubimo osjećaj jedni za druge, oni i loga u ovaj leži a mnogi bi ljutiti da krv za svome najbižem. Čim je potrebno osmisliti, za nepoznatog primadca - nema odjera. Eto.

Eto, valjda smo i sve reti. Postavljene leže učita posluže kao osniva za razmisljaj o tome zbog čega o ovom, temi svake godine pišemo na isti način. I zbog čega se medu oslabin na spomen davanja krv, prosječnom našem građanu daje kosa na glavu. U tome ima vjerojatno od svega pomalo, ali dobrovoljnih davalaca - naj-

I mrižama bi trebalo podići spomenike

Nikako da se snadim, da se upravdam, a tko toga kako je počeo, ovaj dangujebanje može poslati hodošte bez razloga i podvoda jer kad netko izgubi vrjete ne može mu se reći – podi po novo, ima ga u trgovini, niti mu se mogu okrenuti leđa jer ako se lako uradi – tada se ne vidi ništa drugo osim sjenе šta s udaljavanjem postaje sve manje i uska, dok se sasvim ne izgubi. Kao što ni pamćenje nije rado i kadro da sačuva sve uspomene pa se neka sjećanja prije vremena istroše, izblijede neprost, kao da ih nikada nije bilo, kao da su požutljivi listi što ga nepozvani vjetar razgoni po hukmu zadovoljan i primiren tek onda kad ga sjuri u mandrač i učini nikome potrebnim.

A trabakula kasiću u kana lu Onaj tam, preko, na Martin skoj, što se smjestila suferice gradu, uzalud dovikuje, doziva mlajšu rukama Kapetanu se žuri kao da se iznebuha prepao sivoga, olovnog, gnijelog oblike što je nalič prorijednom ovjem runu nadolazio preko Vodica lako nije mirisao na dazd

Ovdje, podno Kvartira, što ga prije stotinu i koliko li godina vojnici majušnog francuskog cara bijahu pretvorili u konjušnicu, automobili nagone prolaznike. Na lijevoj, pospanoj i tkoj plohi mora miruju barke Ribarske, ne samo Tu sam ga znao sretati, vidati, razgovarati. A štor Jose više nema. A pripovijedao je, jer to nije bio govor, jer su riječi nekako same od sebe klizile uzduž i popriječko izabranog, a uvijek razdraganog lica. Kamo je nestao leut, u kom zakulku konobe miruju tužne mriže?

U mnoj mladosti do ribe se dolazio s mnogo, mnogo više soli na trepavicom i znoju na mlašicama. A vjerojatno danas malo tko zna da su se prve pedeset godina tunje izradivalo od dlake s konjskog repa. Od sjećene dlake zasukivali su se prstima [pleto se istina, brzo, ali se brzo i trašilo za tunju kojom su se lavlje skušće i lokarde dovoljno je bilo zasukati 8 do 7 dlaka], obično su bile 40 centimetara duge, pa su se nastavljale, a da bi se dobila tunja dovoljno snažna da se one predabrančinu, valjalo je usukati 12 do 14 dlaka.

Kao da smu sada. Pred pecatom. A nije samo u što se ulike kome pribjegoše zavestaji što traju punih, dugih pet desetljeća. Do Ziria do Kornata, preko Rogačnice. Tko da zapamti hure, tramuntane njihaje, skripute, cijeljenja vesala, mokre nogavice. Pa kise Pa prazne mriže. Pa krpe i podmukle zakrpe duroke, nesmrjerne, negregledne putine i pozdrave internama i povratak sa zagledanjem u sive,

Ovdje, podno Kvartira, što ga prije stotinu i koliko li godina vojnici majušnog francuskog cara bijahu pretvorili u konjušnicu, automobili nagone prolaznike. Na lijevoj, pospanoj i tkoj plohi mora miruju barke Ribarske, ne samo Tu sam ga znao srestati, vidati, razgovarati. A štor Jose više nema. A pripovijedao je, jer to nije bio govor, jer su riječi nekako same od sebe klizile uzduž i popriječko izboranog, a uvijek razdraganog lica. Kamo je nestao leut, u kom zakulku konobe miruju tužne mriže?

SURE ZIDINE NAD SIBENIKOM

-Ma tko je vama? Vidite, sada u ribarskim ferallima [tko je] ije ili slabije – po volji ili je gorj petrolej. A kad sam s ocem ih prvih godina ikao ribariti, a moralim se ići i po vremenu i po nevremenu, jer je obiteli valjalo prehraniti, s naših leuta ribu je mamila – lučevina ili smrka! Kako pište? Lijepo: na oko 40 centimetara od barke bile su podignute željezne gradele na kojima smo palili lukačnu. Strašno se dimilo, a ako je bio jak vjetar, valjalo je dobro pripremiti da se ne opečet. Nije jednom ribaru izgorjela kosa, obrva, trepavica.

Na ribarnici gavuni i preprodavači U - Adrie - smrznula riba U Skradinskom zaljevu komercijalni uzgoj ribe. Pa neka iako

Ribarenja su oduvijek manje ili više pratila ribarska ogavarjanja Podjela - pošta - uoci sezone bila je od kada se pamti, velik dogadjaj. S razlogom padala je odlička kada će tko ribariti na određenim lokacijama. No kako sve pošte nisu bile jednako dobale ribom, bilo je i onih koji nisu mogli odoljeti napasti da tako ih nije bio red te noci) porane na tlu - poštu - pa su oni drugi, da bi ih otjerali, kao priročni argument znali upotrijebiti vesta.

-Znate li da je i zemlja crnica ponakad dobar ribarski rezultat. Ne znate? E, onda cu vam ispričati: Ispod vla - Mol mrljivo je poznato - slidriste - sredla, skuša, a hogme i druge ribe. Ali, ako je tu riba dosta, ni nas ribara nije malo. Pravo da prvi

lovi pripadalo je onome [tko je bio napisano pravilo] tko na tom lovlju te večer prvi upali feral i taj strelnik imao se čemu radovali – nje mu gulinulo barem 100 kilograma ribe. No, već onom drugom po redu, a da o desetom i ne govorimo, mnogo je manje nade u tollku lovlju – dobrim dijalom i zato što na lovlju bude ribljih ostataka. Ali da ih ribe sto nallaze ne bi ugledale i da se ne bi razbijale, su drug s kopna bacan je u more raskvašenu zemlju ona ribama smanjuje vlastokrug.

U mandračima miruju odbrane nikome potrebne novine Ni galebu da se diviš u raskrjuju Premda ne znamo, iako ne načinjavam – ipak se čini bit će neka čudna novčić, bit će tisina u sumraku nad grobištem pod sv Nediljicom.

Zivot je kao rijeka bez povratka

J. VESELIC

STOLJEĆA ŠIBENSKOG PJEVANJA

Pjesma je bila sastavni dio života

Pjesma je oduvijek bila i ostala sastavni dio života Šibenskih žitelja. Dokaz o tome ima dosta. Fvn jednog koj svjedoči o tome i u tkoj se sasvim sasloni Šibenčana još daleko 1623. godine Šibenski biskup Angana pozvao je na odgovornost svcenike Antuna Mmavica i njegove drugove Čiku, Gripečiću, Knjazanicu i Šeškovicu zbog pjevanja profanih pjesama i u sečiavou nocu, a kako navodi Božo Dulčić – tko nije bio jedini put Milina narodne pjesme uznesila je šibenske muzičare Julija Skjavešića i velikoga Ivana Lukatića, čiji su moleti svojom originalnom muzičkom obradom stali dostačno ur bot velikim muzičkim ostvarenjima 17. vijeka."

Da je i u 18. stoljeću glazbeni život Šibenika bio živ i intenzivan svjedoci činjenica da je u našem gradu u to vrijeme u sasloni sv. Franje započeo i razvio svoje umijeće u gradu i orguljaju najveći hrvatski graditelj orgulja Petar Natic, rođen u selu Vulicu, u Ravnim kolima 1694. godine.

Iz tog vremena pojeću i brojni Šibenski prigodni običaji, u kojima je bilo puno glazbe pjevanja u nekim je i dominirala pjesma, hilo puci, bilo citveno blađanski, koji su se posebno gađali na kraju 19. i u prvoj polovici dvadesetog stoljeća, sva do početka II. svjetskog rata, a neki su se zadržali do danas.

Kako su se razvojem povećale i dobavljanjem gradskog obilježja mijenjali u Šibeniku društveni odnosi, tako su se mijenjali i način života i navika ljudi. U početku ovog stoljeća mnogi su starci običaji napisali u neti se održali, tako ver redosredio II. svjetskog rata, manje vise u reduciranim oblicima.

Navedi čemo nekoliko značajnih u kojima je volontar glazba, za pravo pjesma i pjevanje dominantna.

Pjevanje -Gospina plaća- u crkvama (Gospa vankta grada Nova crkva, Sv. Ivan, Sv. Dominik, Sv. Kriš, Sv. Duh) koja se u različitim oblicima izvodila sve do početka II. svjetskog rata, pospektakularnosti i elementarne scenske izvedbe (solisti i zbor) načitavalo je na davnja vrijedna pučka skazanja

Psalmi koji su se pjevali u razmacima 13 puta, dok se ne bi pogasilo svih 13 svjeća, pjevali su, dakako, već pripremljeni pjevaci i stalni vodići u publici, ali bi pribvacili i sv prisutni u crkvi tako da se dinimalo kao kro koncertno izvođenje velikog zabora od nekoliko stotina pjevača.

Izuzetno spektakularno i scenično djelovala je procesija na Veliči petak koja se održavala nocu Polazila je od katedrale u 20.30 sati i kretala se Katedralom preko Poljane i obale. Na čelu procesije isle su bratovštine pojedinih zborova. "A svaka je imala svoj Mali pjevački zbor sastavljen od vrsnih pjevača.

Zborovi bratovština posebno su se za ovakvu prigodu pripremali. Bi la je to, zapravo, smotra šibenskih malih pjevačkih skupina, zvanih -klapa koja su se natjecale u pjevanju.

U povorki su sudjelovali po red klera na čelu s biskupom i sv predstavnici društvenog, političkog i javnog života Šibenika, gradskih i vojnih vlasti, škole, ustanove, odreda mornarice, dvije glazbe i brojni građani. Povorka se krećala usporeno s

u noćnoj ljeti lučobno su odjekivali zvuci lučaljke. -Pomiluj mene, Bože- koju su nazivnjice pjevali zborovi bratovština. U stanbama pjevanja zborova bratovština, u skum ulicama Šibenika odzvanjalo je pjevanje katedralnog Cerdjanškog zabora koji je u praznji vojne glazbe izvodio poznatu staršku -Prće moj-. Procesija se zavlačila obavezno kod kavane -Medulje- gdje je žirio sastavljen od nepristupačnih građana očjenjivao pjevanje pojedinih zborova. Po dolešku u katedralu (oko 22 sati) su zborovi zajedno s narodom ponovo bi opjevali -Pomiluj mene, Bože- što je u kamenom zdanju katedrale zvučalo impresivno.

Po završetku procesije svaki bratovština privedla bi večeru za svoje članove (obavezno hukari s crnim vinom) pri kojoj bi raspravljali o pjevanju pojedinih zborova.

Svadba

U najstarijem narodnom činu, najvažnijem životnom trenutku - svadbi - očnjekta je pjesma bila stalno prisutna.

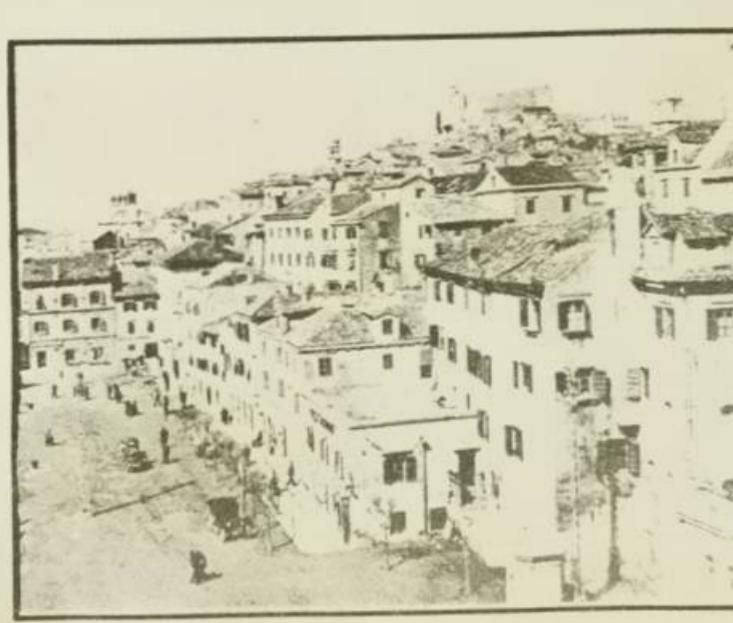
U šibenskom svadbenom običaju u kući mladoženje u kojem se provodilo vodilo su se veseli razgovori i redem razdravljalo. Igralo kolo i pjevalo je svega glasa (podvukao I. L.). "A kasnije kada se smrdoči, svj. još boli za stolom, pred kuću bi dođli vukovi koji su pjevali i kojesta klicali. I nije se odlazilo dot se nisu dobro najeđi, napri i napjevali.

Proslava i ponocna

U osminu pred Božić, 17. prosinca, u Šibeniku se slavi Izv PRO SLAVA običaj koji pojeća iz daleke prošlosti kada su u to vrijeme pogonski narodi slavili radanje božu Sunca, jer je dan posljednjeg

Toča dana navečer u kućama su se Ingale -mlule-, i -ispajpi- a u noći u svim crkvama -slavila bi zvoni i na Poljani se okupilo mnoštvo naroda. Tu bi se sviralo, pjevalo igralo kolo, prastalo i pučalo iz kuća, zapravo posvuda se čula pjevanje. Ovaj se običaj zadržao do danas a zanimljivo da se slavi samo u Šibeniku i blizoj okolici dok je u cijeloj poljupu nepoznat.

(Nastavlja se)

»Elemes«, »Elemes«

U reprizi zadarskog finala kupa za košarkašice, ekipa »Elemes« po drugi put zaredom, položila je na plecu jačku »Crvenu zvezdu«. Oba rezultatski uspjeha u Zadru 81/86. u Sibeniku 78/71. dnošili su kao plod izuzetne borbe dobiti zataganja svih igračica i na kraju dosljednog izvršavanja svih postavljenih zadataka vrhunskog stratega Petra Bezelja.

— Za mjesec dana, po dva put zaredom svladali smo aktualnog evropskog i također dvogut jugoslavenskog prvaka. To dnovoljno svjedoči o našoj trenutnoj snazi i mogućnostima, veli trener Bezelj.

Sibencanke se vec »ispaju« u okvir sa »Jugofantastikom« i »Jugoplastikom«, op al momčadi koja u ovom trenutku može na parketu što hoće. Upravo je i »Elemes«, ove sezone po »splitkoj« formuli, ali s karakterističnim Šibenskim imageom, dosegao izuzetan sklad u ženskoj kušarci, kakvu vjerujemo udavno niko nije još nakon zadarskog finala znula. Vladislav Lučić, trener Beogradski tvrdio je:

— »Elemes« igra slajno da bi odmah nakon Šibenskog prvenstvenog okršaja, svoju misao upotpunio — igraju maestralno! Mi smo kao i u Zadru podbacili, naše ključne igračice nisu ispunile zatranu taktilku i zasluzeno smu porazeni. Čestitam domaćinu.

I dok je u vec »opjevanom« finalu kupa brilijirala Timo Džebu »trans-partiju«, u Sibeniku pružila je reprezentativku Žana Lelas. Vitka Šibensanka bezbrat se puna vinula pod kuš sa 22 postignuta kočka praktički je odzavala razliku, a svoje i Šibenske ključne pojne postigla je dvije minute i 18 sekundi prije kraja (74:88). Šta je i presudilo o konačnom pobjedniku.

2. Lelas

— Bile smo bolje i zaslужeno slavile, tvrdila je odmah po završetku susreta Žana.

Rečenicu spomena zaslužuje i Vanda Baranovic, kadetska reprezentativka Jugoslavije koja postaje pravi all-round igrač. »Jocker s klupom«.

I pored sedam koševa Vanda je sve bliže prvoj petorici što zasigurno, pored standarnih Nakic, Lončar, Lelas, Džeba i Kvesić znaci mnogo i za trenera Bezelja se zna njem da mu ni klupa »nije laska«. Vanda pomalo i bezbratno, u trenucima kada se nitko ne odlučuje na udarce prema kušu, zna poentirati i na taj način biti i »jezičac na vagi«. U konacnom skoku Šibencankama vec sada jamačno nitko više ne može očiti skitnu poziciju br. 1 pred nastupajući play-off, ali to znači i strahoviti psihološki prisak da titula mora ove sezone na Baldekin.

Od nedjelje do nedjelje

»Solaris« na margini

Piše:
Zoltan
KABOK

Niti nakon 7. kola vaterpoloskog prvenstva Jugoslavije Šibencani nisu osjetili slast pobjede. Posljednji put, tek prešle godine protiv zagrebačkog »Medveščaka«, u Sibeniku rezultatom 87:86. Beogradski je susret jamačno za čelu trenera Joska Kovacevicia bio sumu pristojan - piknik, ali ujedno i mjerilo trenutnog stanja u redovima »Solarisa«. Potvrđeno je vec pomalo otkrana fraza da SASLAV Šibencani nije skupina prosječnih lopatača, vec momčad koja može ali samo kud - hoće! Nerazumljiva je liturgija koja vec ponude vodu u redovima »Solarisa«. Kao da su se vec umipnili osudili na favoriranje od slobog ka prusječnom. I pored poraza od domaćeg »Partizana«, »Solaris« nije ostavio blistav dojam.

Daspase U jednom trenutku Šibencani su i povegli sa 32. no ocito uplašeni da ne bi moždu i svladični Beogradanci, »ispustili su konce«. »Partizan« (77:76) »Šibenčki Solaris«. A to je činjenica u

kojoj smo vec govorili i Renato Urbatić i Gulin Rak Knudrovic, a pogotovo »dvoristička bisera« Tucak i Šupe moraju shvatiti da im u ovogodišnjem vaterpoliskom prvenstvu nisu namijenjene samo epizadne uloge Pulencija! Je to neslucenih razmjera no psihološki izuzetno nestabilna »čela«. Valjn, istinski vrijednom vaterpoliskom radniku Josku Kovacevicu zasukati rukave i oslaviti s radom ne osvrćuci se na »dobacivanja sa strane«.

— U Hengrodu objektivna olsma Imali šansu, veli reprezentativac Tucak »Partizan« je bio bolji protivnik a nema se valja okretnuti narednom susretu u Sibeniku, protiv krunjanskog »Triglava«.

Do danas jesenskog vaterpoloskog prvenstva, Šibencani imaju još dva susreta kod kuće (»Triglav«, »Bečej«) i dva na strani (»Jug«, »Jadran« HN) iz kojih se zasigurno može očekivati najmanje 4 boda, što je i pogod oscilacija jam-

KAZIVANJE JAKOVA GOJANOVIĆA

Gori su gradski seljaci od seljačkih građana

Misliš li te je to što ima i što se zna reci za one koji su došli stati iz selu u grad, da su seljački građani, neki govorju i Šibenski je li, a ne mislu da ima i oni za koje se more kazati slobodno da su gradski seljaci. A sto je bio slučaj u Šibeniku i Šibenici, jer to nije, ma tome može biti 150, nema 200, godina, živeli u Šibeniku, onda dol do Gospa vanka grada, da je oni talijanski doktor ima kuću. Pazin je l' se zove Pazini, jest, e, tu smo imali svoju kuću i gnuvo. Pa je onda jedan od naših, ne znam je li pradidlo ili caća mu, znam samo da se zva Ivo, da je nosila nadimak Alživ i da je služila u austrijskoj vojski ka narednik, odlučila ići iža iz grada i došla je u Dubravu. Gori je bilo lipše i sigurnije, imali su svoju zemlju, živeći u Šibeniku je bila nemir grad, svakog malo pa se neko okomi na nj. Stan su pincali kako su ga Turci tukli 90 da na Čotovu je bilo za osvojiti ga Sedam Omečka braca je poginilo braneci ga Gradani su se povukli na tvrdave, odili su na frontu sv. Ane i druge, tukli su Turcima s vremom ukon i svakim. Onda su posliš dosli Talijanci, Venecijanci, ja h, ma bilo je toga.

Ovi Gojanovići od kojih amio mi, su od loje Lascini i od onih što je bio presjednik suda. Mi smo vam puno izmislili. Žos i danas se zovemo rodjaci, tako iža toga prošlo puno godina. Naši stari su dosli u Šibenik, barem s, tako pričalo, nego gom u Bosnu, od Sarajeva. Bio je jedan gvardijan, pop, fratrat, je li, on je vodja, moralio se biti prema drugim lurskim, dašta je, pa su tako dosli tamo di su bili - vanka grada, di je kuća od Pečenoga. Mi smo bili vankia, a drugi u gradu upoznati sa svim strana zidnjima. A kad je pradića učala moje ne znam, da je u Dubravu, u početku je bila samo jedna kuća, posliš se loga kapetana, domaći, mra, test, nečak, loga, bice toliko. Ja sam za se i svetu familiju, ugradila kuću u Šibeniku, u Dubrovackoj ulici, 960. godine. I takо je to išlo, što bi neki rekao - vratila se, Šime.

Nije nan bilo loše

Moji su se bavili poljoprivredom, ali otac Petar, a i mi svi pomalo, bavio se zidarstvom. Smatrali su nas dobrim za rad kamnom i sve te stvari. Pa se moglo živiti i to dobro. A u kući nas je u vreme moje mladosti živilo prik 20. Caća i dva strica, u oca je bilo petoro, u strica i više dice. Kuvalo se u zajednici, živilo se u zajednici, a i radio se zajednički. Sve pare od zarade i ono što se dobio od prodaje vina i blaga isle su caci. On je time upravljao. Posliš cace taj je posa činjao stariji brat i takо je bilo sva do dilidbe, mislim da je to bilo u vremenu kada je u naštrada kralj Aleksandar tamo u Francusku i Bila je opća kriza, nije se moglo prodati ovo ni ono. Bilo je slabio u ciljem svijetu. A mi nadri taj vaguna vina, držali smo 130 i više što ovaca što koza, onda 5-6 kvara, dva konja, imali smo dandinjeru. Na Danilu smo imali preko 50 dana zemlje, senice smo nalazili tokom da smo imali kruva za dvi godine, onda je bilo tokoliko da je bilo dovoljno za preraniti blago koje smo držali i još samo prodavali. Da je tokoliko zemlje nekom danas imai bi se smatrati za grofa i više, gospore mi. A bilo je i novaca. Od Šljadice smo kupili 30 dana zemlje odjedantul i silnu kuću s gustom ispred gon na Danilu kod Bedenca. Vino se prokrivalo našim Lascinom, oni bi dolarili i da Božica pokupi, našvec da ostalo smo prodravljati preko vlastite gotovinice, zvali su je ostanjan, u Dubravu, brat je u Zagrebu puni 10 godina prodavao samo naše vino, a kupovali su i Šibenčani, uzm Šare i drugi sibenski trgovci, ali Ličani najviše. A kad je bila dilidba, did je već bija umra, ostala je samo baba, e, da je on bivki bi smjela i pomisli. Otac i stric se podigli mirno, bez buke i veliki rici. Tri kuće su bile već napravljene i to nabaška, podalje jedna od drugog, ceca i stric se pozdrabili pa sta koga zapane. I kad su se podigli teško im se bilo rastati. Šest dana su posliš toga još bili skupa, ili i pili, isplakali su do sita, teško im se bilo rastati. A i rodbinski su bili vezani s obe strane, mater i strina bile su sestre od jedne materje, a bilo još slični situacija, znate kako je.

Da je taki lupeža danas

Sad se vratimo tome kako smo radili i zidali. Reka sam već kako je caća pogoda radove, mi

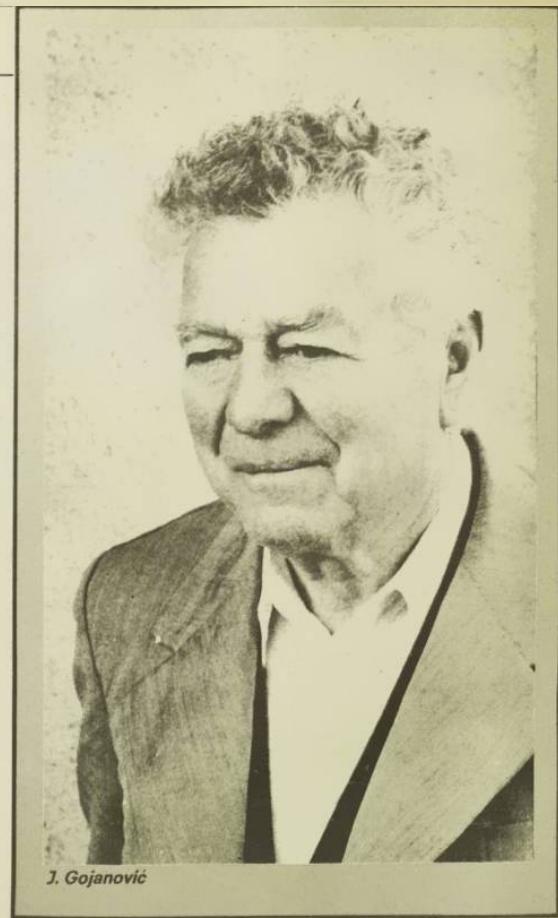
sмо drugi radili. Naučio se radilo u Šare. Ja, caća, bra i uči - od nje mi od nas tri, to je bila kumpanija. Meni je tada bilo 24, 25 godina. Iako sam ja počeo raditi puno ranije, kad mi je bilo 15 godina. Najprije u Špire Meljade, isto našeg Gojanovića poduzetnika, koji je bio povezan s Grgom Ožarom, trgovim poduzetnikom iz Tijesnog. S menom u Meljade radila je i Joso Bumber-Kurdus, danas pukovnik, trevija san ga baš jutros. S Josom sam inače osta uvik dobar, s njim sam bio organiziran u ratu, ko je pomoga Dubravu u one teške vremena nego ja i Kurduš, iako uvik nije bio lako i nije se moglo tek tako donositi. E, kad sam sve to proša i puno toga na Špire Meljade, iša sam sa caricom i učima raditi u Šare. Radili smo pet i više godina uza se. Napravili smo onu veliku kuću na željeznicu i stanicu pa onda na Kružu - tvornicu od robe, blizu Dunca sapunare, onda magazino za vojsku, otalen se vršila nijova opskrba s bršnom i paštrom. Šare je imao puno, nije bilo onog što on nije imao. Tvrnica pasti, veliki mlin, prerađivač, mlinica, velika trgovina... Stari Pipe bila je čovik debeljuškast, basatara, vršnjak s majom caćom uvik si ga mogao videti na kapi u trgovini. Drža je po 80 ljudi radnika, ali mi i negdje iz familije radili. Cizeljanci Ana isto je bila u Šare, gij, sin mu Mate bila je direktor barke, iša Šare, ne, bila je tam do je danas prodaja namještaja kod kraljštva, Franje je bila zadužen za gradevinu. Onda su i ostali: Ante, Stipe, Nikola i Miro Štef je profesor u Zagrebu, imali svoje radne zadatke. Njih tu bilo oču neću. Svak je imao zadatak, svak je mora raditi. A čitavim trabakuli mu dovozili suvo grožđe iz Grčke, šenicu je kupova po dva dinara i kruj je prodravljao po dva dinara a još su govorili - Šare i peči! Bar da je taki lupeža i danas, a! U Šare su se razlikovali starci i trgovci u gradu, osim možda Šljadice i Tarje, oni u bili male veci ižvan njega i opskrbljivali su se na drugoj strani.

U koga je imao povjerenje Šare mu je i vratio povjerenjem. Pred nama nije nista kro. Caća mi i uči učinio i u njem činio su i u poteknuti godini, kroz čiju se godinu moglo držati robu, dinar kada je zatimalo, sve. Onda se na kraju godine činio obracun Pogodeno se placalo po metrima zida, zbučke i sve tako. Moga si zmiriti kad se pravija obracun. Caća i kumpanija nisu nikad bili zakrijeni niti jedan dinar. Stari Šare mi je govorio: "Mali, uzim ovi auto, pa se uči vožiti, što će meni, ja imam konje". Bila je puno pametan, već za ratu je zna kako će to sve završiti, unaprijed je gleda stvari. Dava je on za partizane i cukar i brašno, a zna je da će to sve što ima kad tad propasti. A pôgrađa bila je njegovo, je li.

Vojiske su dolazile, prolazile i odlazile

Već sam rekla da sam bio organiziran s Josom Kurdušom, treba sam ići u Španiju ka dobровoljac, tribalo je puno toga, ali, eto, Kurduš je iša u Španiju, bili su ga uvatili na brod "Marica" se zvava, onda se spisala pisma: "Josu Kurduš i drugar mu Keča, savili se "Marica" oko boka". Bila su tako vremena. Puno je njoj Šare spaši i puno im pomoga. Brat mu Nikola zvan Japanc, bila je u VI. ličkoj na oslobođenju Beograda. A bila je i najnoviji odbornik u Šebu, ona kada je bila kraljica ne mogao znati, a ne Šare ona posliši. Onda je tu bio Petar Belamarčić, koji je sve to orga.

Marko Rak bio je agitator otvoreni za te stvari. A naša kuća bila je širov otvorena, ka neka prihvata stanicu za partizane. I za druge, ako ne milom, onda silom. Bila je rat, a vojske su dolazile i prolazile. I svak nešto traži, svak nešto oce. Bila je ka besplatni hotel, kruva se uvik moglo naci. Bili smo vezani i sa Bunkom Sekulićem i sa Škaricom. Mi, ka saobraćajni put. Kad je ono pa avion na Perkovici, doveli su kod nas dva Engleza, ostali su živi, tu večerlili i prenoci. Onda do Drago Živković sa 80 vojnika kod mog brata i strica Luke, stric je bio glavar selu, veli: "Tu pribavili rane za 80 ljudi". Šime Luku veli da bi ušao u Belamarčića za dovest jednog, dva ovina, a ja sam rečao, ne, imamo sveve blaga, imamo svoga. Drugi smo dali konja i on odvrio u vratnicu u Šibeniku, to ono prid kraj, bilo je da je, više se osjećalo medju ljudima. Više od pola Dubravke živilo je dobro, bilo je zdrave rane, dosta blaga, držalo se po 2-3 prasaca, našli su se preko 200 vaguna vina, dinar nije falja jer su Dubravljanici, uz Biliće i Donje Polje, opskrbljivali cili Šibenik mlikom. Oni siromašniji radili su u Crnici, mogli se preživjeti, neko s ovim, neko s onim. Mi nismo slabo prolazili, naša karijera, mislim općenito na moju generaciju iz Dubrave. Falilo je toga neucu reći, ali guralo se.

J. Gojanović

sklonište i kruva uz to. Četnici su upali s jutrom, u početku su samo pljačkali, nosili su meso, vešence, raznu robu, sve što im je došlo pod ruku, posli se popijali i onda je počelo. Ubili su i neke što su i prisili da im pomazu nosni ukrađene. Tom prilikom je poginula i jedan iz Šibenika, Pajo Mikulanda, bila je hrvatski policijski postrojnik, u Perkovici, na glavi je imao onu službenu kapu s orlom, govorila im je - ja, ljudi, nisam taj, ali ništa nije pomoglo. Sritan je oni ko se onda skupala, moglo je biti gore.

One godine 1944. rat je uvik traje, dakuće, iša sam u Slivno po slugu za blago, kad sam se vraćao u ono nesto dalje od kuce, njemački narednik. Pitao me da sam bila, ja mu rečem, koga sam vidi, koga. Kad me malo pritegla, ja mu rečem da su mi rekli Jure Malenica i Matija Bedenčić da su lamo bili četnici, da su uveli ovnove i janje, novac učeli. A na Slivnu su mi rekli za ustaše. A partizani? pitao je narednik. Nigdje ništa, reka sam ja. I tako je prid kucu, a isprid mercedes. To njov komadant. Da li je to i to išta što si reka narednik, pitao me na mene. Ja rečem da jest. Onda su mi rekli da su mi rekli Jure Malenica i Matija Bedenčić, zaštireći i ispitaju. Oni su rekli sve kako jest. Kad se smrklje, evo komandanta, zasvitile auta, blende i ostalo. - Gut, reka mi je. Nisi laga. Onda mi je dava kune, ja sam reka da neću, on je reka, mus, ka moraš, i ja uzmern. Sutra sam dozna koko su četnici bili u Vrpolju, kako su igrali koliko, pekli juncice i uspiješi se. To su Njemci sve vidili, nije bilo riječi, a da je doći iz Društa, prik Unešić i Perkovica, doši da nas, ka partizanski kraj. Srca smo što mo to izbjegli. To je to bilo. Vojiske su dolazile, prolazile i odlazile. Švaka put, je li bio ovaj, je li bio onaj. A bili su, dašta su. Ko koga u ratu može sprječiti da ide i vamo i tamo, je li tako?

Guralo se, ipak

Kako se zabavljalo u moje vremene? Dobro. Kad je moglo drukčije biti, lako smo mi seljaci malo plesali i malo išli na ote gradske plesove. Kad bila festa u Šare išlo se na Poljanu igrati kolo, i tako po drugim sajmovim, oko crkava, cure i momci rukom za ruku i igraj. Onda smo nedjeljom išli obavezno u grad. Na noge prik Pisku, stari nas povedi u crkvu, a mi neko vamo, neko tamo, pa se okupi tek na ručku u Perutina, kod starog Jerkana, to je bila obaveza. Bilo je lipo i dobro, moga si djsati i dan i noć, a ne bi se umorila. Onda, čujte, za čitavo to vreme stare Jugoslavije, govorilo se da je bilo ovako i nako. Kad je, da nizam, ali mi nismo imali stari i prijetnje od strane vlasti. Živilo se mimo, katkad su dolačili žandari, ali po nekom svom poslu. Tek kad su došli žandari ke stvari, to ono prid kraj, bilo je da je, više se osjećalo medju ljudima. Više od pola Dubravke živilo je dobro, bilo je zdrave rane, dosta blaga, držalo se po 2-3 prasaca, našli su se preko 200 vaguna vina, dinar nije falja jer su Dubravljanici, uz Biliće i Donje Polje, opskrbljivali cili Šibenik mlikom. Oni siromašniji radili su u Crnici, mogli se preživjeti, neko s ovim, neko s onim. Mi nismo slabo prolazili, naša karijera, mislim općenito na moju generaciju iz Dubrave. Falilo je toga neucu reći, ali guralo se.

Susret s Titom

Od škole sam završio pučku, a posli sam počeo tehniku za visoku vaku, i u svojoj struki 20 i više godina bio sam građevinski poslovno u "Kamenaru", a prije toga sam radio u poduzeću "Rud", Arma koja je kasnije preuzele "Izgradnjom" i tako je postalo jedno poduzeće.

Kad je po rat, odma u proljeće 1945. bio sam jednu godinu sekretar zadruge u Dubravi, na bavljac i prodavač Prodavašen, pisac i svršta radio Šare sam na teren. Prodavao se vino, lipo gorje u Bosnu, u Prijedor. Dijeljili smo hrancu, našljavaju sam sjenje za stoku. Rane je bilo, mast i šećer davala je Amerika u to vreme. Ali bilo je dosta neprimjeni ljudi, rat je taman završio, valjalo je to sve iznova i novano. Vraga je bilo lako ikome, ja je nekima bilo lakše.

Još samo da vam rečem jednu stvar, čovik da ne poviruje, 1952. treće, ne znam baš sigurno, Šare iša sanikom po Martin Brodu, vozio sam dva stolita rakije i 10 stolita vina, tu u Čvjetnicu, susjednjom mjestu, se nudio gradilo, pa se tražile take stvari. I onda sam pri put vidio druga Tita. Iši su na Kozaru ili negdi drugo, tako su mi posli pričali, pa usputno zastali. Tito se onako usmjerio i zapustio se prema jednoj starijo ženici, a ja znam. On je nešto razgovarao s elem ženom, ja se prizbilj sasvim, video je mene i učinio osiguranja, ali me pustio jer me poznava priča brata Nikole - Japanca. I tako mene pita Marsal koji sam, što sam, kaže, video sam odma da nisi iz ovi krajeva, Bosanac, ja kazem da ima pravo. I onda su reči meni: "Ti si zidar, gradevinar, kaže, a oda triba graditi školu, što misliš koliko bi to koštalo. Ja vako, on nako i dođemo do broja milijun i po dinara. Tito se nasmije i reče: "Ja ču potrošiti sa 500 ljudja, ti, Pucar, jer je i on došao u međuvremenu, dačeš 500 i kod Hrvata čemo ustrugli još 500, pa gotovo. To je bilo onda, a posli su školu učeli graditi neki drugi, umistio nove, oni za one novce teke opravili bivšu žandarsku stanicu, pa je završilo nji nekoliko u čuzu na par godina.

Ja tako mislin

Eto, tako vam je to bilo. Proša sam svasta, lipi i ružni. I vido sam svasta. Nisam reka da se tako loše živilo za stare Jugoslavije, ali me isto tako lutjiti kad se govoriti da nismo ništa napravili poslije. A ne treba ići daleko pa viditi ono što imamo danas i što smo onda imali, viditi neke stare slike Šibenika i ovi naši sela onda i danas. Ma, to je ka nebo i zemlja. I onda oni da politike što se medusobno svadaju, pišu po svemu što je bilo i što ima biti, svadaju narod. Ne valjto, ne vidi ništa. Ja čitam novine, gledam onu nesručnu televiziju, znam sve to, i ja mislim da ljudi treba da se pobratim, da budu ravnnopravni i da ne gledaju vjerski. Ako mislu da se zavaru nece proći dobro, zavade su nas i date k vragu. I što bi ljudi vise tribali od onog - raditi i kopo život. Kad to mislu, onda mislu zave. Ja tako mislin.

CS CLUB proizvodnja 1876. prodajem (2500 DM) Nazvati od 15 do 20 sati na telefon 32-858 [1242]

TEREN u Rogoznici 400 do 500 četvornih metara povoljno prodajem. Informacije na telefon 21-005 svakog dana, a nedjeljom 78-288. [1243]

PROIZVODIM pojedinačno prodajem ili montiran betonske stupove za balkanske ograde u velike modela i veličina s marmornim završecima. Obratiti se s povjerenjem na brojivo telefona 78-288 i 78-233. [1244]

IZNAJMLJUJEM skladistički prostor veličine 10 četvornih metara, visine 3,5 metara u Šibeniku u predjelu Crnica. Javiti se na telefon 21-182. [1246]

PRODAJE se dvosobni stan i konoba u centru Šibenika. Javiti se na telefon 81-438. [1245]

PRODAJE se vinograd sa vinkom kućicom u Donjem Polju. Telefon 24-812. [1247]

IZNAJMLJUJEM namještanjem dvosoban komforan stan. Javiti se na telefon 32-383 svaki dan od 10 do 20 sati. [1248]

MJENJAM dvojnosoban stan u Šibeniku za sličan u Puli, može i za veći uz dogovor. Telefon 050-27-851. [1249]

PRODAJE se polovni namještaj: regal (4 dijela), trosjed i dvije fotelije. Informacije na telefon 35-882. [1250]

PRODAJE se kuća u Ulici Matije Gupca 84. Javiti se na telefon 35-284. [1251]

MJENJAM jednosoban stan na Subičevcu u Ulici Rade Končara 7A (moguće je i zajedno s garazom), za veći u bilo kojem dijelu grada. Ostalo po dogovoru. Javiti se na telefon 28-221 od 15 do 20 sati. [1252]

PRODAJE veliko građevinsko zemljište na okolu Kapriju. Mogućnost raspodeljivanja. Ostalo po dogovoru, cijene povoljne. Informacije na telefon 28-504 ili 22-238. [1253]

BRAĆNI par bez djece htio traži veći jednosobni ili dvosoban stan. Javiti se tokom jutra na telefon 29-083 ili popodne na 25-455. [1254]

PRODAJEM parcelu zemlje od 1200 četvornih metara (posada divlja loza). Javiti se na telefon 35-748 između 15 i 18 sati. [1255]

PRODAJEM -Opel Kadet 1,3 S-proizvodnja 1986. prešao 30.000 kilometara. Kupljen na konsignaciji. Informacije na telefon 28-303. [1256]

PRODAJEM poslovni prostor 18 četvornih metara kompletno ureden. Informacije na telefon 26-303. [1257]

HITNO i povoljno prodajem komandni brodski most podesan za vikendicu četveročlane obitelji. Ilociran u Prvic Luci. Telefon 36-350. Obratiti se na telefon svakog dana od 15 do 22 sati. [1258]

STRANI umirovljenik, prijevremena mirovina, karakteran, ne puši, ne piše, bez obaveza, traži poznanstvo ženske osobe sličnih osobina starosti od 40 do 50 godina. Moguc je brak, posao nije potreban, a život udvoje moguć ovde i u inozemstvu. [1259]

U KARLOVACKOJ ulici iznajmljujem prizemnu prostoriju od 65 četvornih metara pogodnu za privrednu ili skladističku djelatnost. Informacije na telefon 21-577. [1260]

PRODAJEM ili mijenjam dječe skločzme broj 31, za manji brn. Obratiti se na telefon 25-822 od 8 do 14 sati. [1261]

TRAŽI se slobodna djevnjka za čuvanje dvogodišnjeg djeteta u popodnevnim satima (od 18 do 18). Stan i hrana osigurani. [1262]

ZAPROSLENA djevojka traži namještenu garsoniju ili jednosoban stan. Ponude na telefon 33-222 (lok 468). [1263]

IZNAJMLJUJEM jednosoban i dvosoban stan. [1264]

OBAVIJEŠT

Zbor lječnika Hrvatske, osnovna organizacija Šibenik u četvrtak 8. veljače održat će redovnu godišnju skupštinu. Skupština će se održati u prostorijama Policijske a početak je zakazan za 18 sati.

PRODAJEM -Renault 4 GLS-, godina proizvodnje 1978. karambolirana, može i u dijelovima. Telefon 33-180. [1265]

PRODAJEM -Tomos automobil - 3 M. Nazvati na telefon 35-558. [1266]

DAJEM Instrukcije iz hrvatskog i njemačkog jezika. Javiti se na telefon 28-711 između 14 i 18 sati. [1267]

PRODAJE SE zemlja u Donjem Polju za vinograd na povoljnem mjestu po povoljnim uvjetima. Telefon 21-324. [1268]

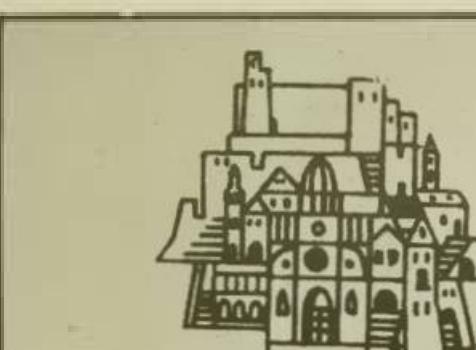
TRAŽIM pouzdanu osobu za čuvanje jednogodišnjeg djeteta u toku jutra. Informacije na telefon 27-142. [1269]

PRODAJE se 2000 četvornih metara zemlje u predjelu Dubrave (Podlukovnik). Dozvoljena gradnja. Informacije na telefon 31-967. [1270]

PRODAJE se starija kuća u Jurasima, 700 četvornih metara s okućnicom. Obratiti se na telefon 33-867. [1271]

Kretanje brodova "Slobodne plovidbe"

SIBENIK - na putu za Usaku, TABLANICA - plov prema Teichungu, BIHAC - nalazi se u Caenu, SUBICEVAC - na putu za Vancouver, DINARA - u Aleksandriji, BARANJA - na putu za Šibenik, KNIN - nalazi se u Hamini, JURA DALMATINAC - na putu za Savannah, SIMO MATAVULJ - nalazi se u New Yorku, MURTER - u Vitaniji, KORNAT - nalazi se u Rio de Janeiru, BILICE - na putu prema Veneciji, SKRADIN - 62. Očekuje se u Limassolu, BLOOGRAD - 29. dolazi u Guantanu, DRNIŠ - plov prema Zapadnoj Evropi, PRIMOŠTEN - u Rijeci, PRVIĆ - 1. 2. očekuje se u Veneciji, ROGOZNICA - na putu za Jadran, STOLT EXPORTER - 28. dolazi u New Orleans, STOLT USKOK - 27. 1. dolazi u Yokohamu.

ČETVRTAK

9.00 - 12.00 Jutarnji program, 12.00 Vjesni, 12.05 - 14.00 Privatno oko, 14.00 Vjesni, 14.05 Hit tjedna 14.30 - 15.00 Dalmatinske klape (doseg najuspješnji), 15.00 - 15.30 Dnevne novosti Radio Zagreba, 16.00 Dnevnik, 16.45 Svarni lagane, 18.30 Vjesni, 18.59 Odjava programa

PETAK

9.00 - 12.00 Jutarnji program, 12.00 Vjesni, 12.05 - 14.00 Privatno oko, 14.00 Vjesni, 14.05 Hit tjedna 14.30 - 15.00 Rock almanah, 15.00 - 15.30 Dnevne novosti Radio Zagreba, 16.00 Dnevnik, 16.45 Svarni lagane, 18.30 Vjesni, 18.59 Odjava programa

SUBOTA

9.00 - 12.00 Jutarnji program, 12.00 Vjesni, 12.05 - 14.00 Strogo povjedljivo, 14.00 Vjesni, 14.05 Hit tjedna 14.30 - 15.00 Slobodni portret, 15.00 - 15.30 Dnevne novosti Radio Zagreba, 16.00 Dnevnik, 16.45 Oponoška tema, 18.30 Vjesni, 18.59 Odjava programa

IZ MATIČNOG UREDA

RODENI

Dobili čećerku: Srdan i Melita Mrden, Milan i Nevenka Kezo, Nikola i Snejana Stojanović, Milorad Travica i Gordana Kalik, Milorad i Marijana Šuša, Marko i Snejana Radnić, Damir i Ljiljana Stegić, Marin i Ljiljana Vidošević, Vinko i Tanja Bošnjak.

Dobili sina: Ante i Nada Kero, Dane i Dušanka Orlović, Ivan i Nada Đurić, Neven i Andra Babić, Dragan i Zdravka Bilečić, Milan i Radmila Šarić, Miro i Slavka Grubeljic Rožarijo i Milena Vukčević, Zsuzsanna i Ivan Burazer, Josip i Marina Brakuš, Marin i Ljiljana Vidošević, Joško i Anita Matić, Ante i Ljiljana Ercegović, Zvonimir i Mirjana Jarch Slohndorfer i Živka Spanja, Ante i Vesna Matas Petar i Jagoda Pipunic, Dragi i Nada Žaja, Dušan i Blaženka Urubko, Jovo i Rozana Kasić, Milenko i Anita Lalic.

UMRLI

Stipe Đurić (88), Ivo Prolega (78), Mara Kursar (88), Branko Tambić (78), Ivenica Velnić (88), Gorzdana Dimitrovska (80), Ilija Škugor (54), Marija Mise (24).

DALI KRV

Službi za transfuziju Medicinskog centra u Šibeniku dohrovoljno su dali krv Josip Smolić, Sime Arambašić, Igor Pučec, Ante Labura i Alekso Perčević (MTRZ), Živko Crnogac, Goran Škodić, Vinko Peran, Željko Mijir i Daniel Kursar (TM), Milutin Dobrijević, Dinko Šižgorić, Milan Perkov i Stjepan Desnica (-Šibenka), Snoboden Bulatović (Klub NDK Crvenog križa Paško Periša i Boris Orhanic (-Šipad)), Joso Radić (TEFL), Josip Jurićev Barbin i Georg Mrsa (Vodice). Općinska organizacija Crvenog križa zahvaljuje svim donatorima.

JADRANSKA BANKA d.d. Šibenik
Ul. kralja Tomislava br. 4
kao vlasnik.

objavljuje

NATJEĆAJ

za kupnju i demontažu aluminijske bravarije, posli obj. bivše -Kornatke-

Predmet natječaja je aluminijska bravarija sa stakлом na poslovnom prostoru jadranske banke u Ul. kralja Tomislava br. 2, bivša -Kornatka-, u ukupnoj površini oko 70 četvornih metara.

Sudionik natječaja može biti svaka fizička i pravna osoba s tim da je dužan predmet ponude o svom trošku skinuti i odvesti i to u vremenu koje će odrediti vlasnik. Nakon skidanja sudionik je dužan mjesto demontere fino obraditi.

Predmet ponude može se pogledati svakog radnog dana od 12 do 13 sati.

Najpovoljniji sudionik natječaja bit će onaj koji, uz obvezne uvjete, ponudi vecu cijenu, a dužan je uplatiti u zakonskom roku po obavijesti da je izabran kao najpovoljniji.

Ponuda na natječaj šalje se poštom u zaprašenom omotu s označom -ponuda za bravariju - ne otvara-

Rok u kojem se podnose ponude je osam dana od dana objave u -Šibenskom listu-. Ako izboru sudionici će biti obavšteni u dalnjem roku od osam dana

Jadranska banka, d. d. Šibenik
Komisija za investiciju bivše -Kornatke-

Tjedni program Radio-Šibenika

16.00 Dnevnik, 16.45 Sviramo za vas, 18.30 Vjesni, 18.59 Odjava programa

NEDJELJA

9.00 - 15.00 Želena pilana, 13.00 Želje, pozdrav -čestitke (u otkriveni emisiji prijaviti nogometne utakmice).

PONEDJELJAK

19.00 - 12.00 Jutarnji program, 12.00 Vjesni, 12.05 - 14.00 Privatno oko, 14.00 Vjesni, 14.05 Hit tjedna 14.30 - 15.00 Šibenčani u svjetlu glazbe 15.00 - 15.30 Dnevne novosti Radio Zagreba, 16.00 Dnevnik, 16.45 Sportna degelka, 18.30 Vjesni, 18.59 Odjava programa

UTORAK

9.00 - 12.00 Jutarnji program, 12.00 Vjesni, 12.05 - 14.00 Privatno oko, 14.00 Vjesni, 14.05 Hit tjedna, 14.30 - 15.00 Yugo 33, 15.00 - 15.30 Dnevne novosti Radio Zagreba, 16.00 Dnevnik, 16.45 Ultron na obal, 18.30 Vjesni, 18.59 Odjava programa

SRIJEDA

9.00 - 12.00 Jutarnji program, 12.00 Vjesni, 12.05 - 14.00 Privatno oko, 14.00 Vjesni, 14.05 Hit tjedna, 14.30 - 15.00 Sto velikih, 15.00 - 15.30 Dnevne novosti Radio Zagreba, 16.00 Dnevnik, 16.45 Oponosna tema, 18.30 Vjesni, 18.59 Odjava programa

U SJEĆANJE

na našeg dragog supruga, oca, brata, đeda i svekra

MARIJANA GRUBIŠIĆA

13. 1. 1989. - 13. 1. 1990.

S ponosom i ljubavlju uvijek te se sjećaju svoji najmiliji. (140)

U SJEĆANJE

Navršilo se sedam godina od kako nas je napustio naš dragi suprug, oac, đed, brat, svekar, rođak i prijatelj

MILE PERIŠA Barba

15. 1. 1983. - 15. 1. 1990.

Njegova plamenitost, dobrota i ljubav ostaju vječno u našim sjećanjima i srce. Hvala svima koji ga se sjećaju i posjecuju njegovu ih dom.

S ljubavlju i lugom supruga Milka i sinovi Marijan i Josip s obiteljima. (141)

Razmišljanje na birokratski način

Vestica zabrinjava i nije mu jasno za sto se Ivici Pipunic poklanja velika međuska pažnja i navodi da oni imaju puno takvih slučajeva u pitanju ljudi i mnogo težeg materijalnog pritožja od Pipunica i sve je to normalno i ne vidi nikakva razloga da se o njemu posebno pise.

Tako svaki birokrat razmišlja kao i Vestic.

Vestic je zaboravio da Pipunic nije tražio milost od njega i njemu sličnih već je zahteo da mu Skupština općine na osnovi važećeg zakona dodjeli zamjenjsku parcelu za izgradnju poslodničke zgrade u Vodicama jer je odbijen od nadležnog organa od zahtjeva da mu se omogući izgradnja takve zgrade na vlastitoj cestici u Vodicama iz urbanističkih razloga. Da bi Pipunic ostvario u zakonsko pravo podnio je molbu Skupštini općine u 1988 godini (zaprimitljena pod brojem 8283/88) a zatim se u 1987 godini obratio predstavnikom Izvršnog vijeća Skupštine općine (zaprimitljena 28 travnja 1987) u kojoj je izjavio sve svoje probleme, u naročito stambeni problem i upoznao vijeće da je u 1988 godini podnio zahtjev za dodjelu zamjenjske parcele u Vodicama. Pipunic je ponovno u 1988 godini (20 travnja) podnio molbu u kojoj se pozvao na molbu iz 1988 godine i tražio da mu se dodjeli zamjenjska parcela. U tim molbama bila je sadržana izričita izjava da on daje svoju parcelu od 374 m² u vlasništvo Općine, a da Općina dodjeli njemu određenu parceлу za izgradnju stambene zgrade kako bi time riješio svoj stambeni problem.

Za sve ona što se dogodalo s molbom Pipunicu do 1988 godine nema nikakve -zasluge- Vestic jer je imenovan za direktora Uprave za imovinsko-pravne poslove koncem ožujka 1988 godine, ali kasnije je radio sve u korist Pipunicove štete.

Svar se maknula s mrtve ločke tek kada je u Skupštini općine održan sastanak na inicijativu Komisije za predstavke i priče Sabora dana 24. ožujka 1988 godine na kojem je prisustvovao oko devedeset odgovornih ljudi. Tada je zaključeno da se Pipunicev problem treba riješiti u najkraćem vremenu. U travnju 1988 godine Pipunicu su izdani svi potrebeni papiri ali tek je na sjednici Skupštine općine od 28. rujna 1988 godine dobio rješenje o zamjeni nekretnina.

Protiv spomenutog rješenja Skupštine općine uložio je tužbu Goran Nedoklan predstavljajući se da je punomoćnik Franin Nedoklje kraj se nalazi u Australiji od 1984 godine ali u času podnošenja tužbe 28. listopada 1988 godine nije imao nikakvu punomoc ni od koga. Upravni sud Hrvatske zaprimio je tužbu dana 27. listopada 1988 godine i odmah naložio Nedoklanu da u roku od 20 dana dostavi punomoc, a kasnije je taj rok produžio na 60 dana.

Upravni sud dostavio je tužbe na odgovor Općinskom javnom pravobraniluku Općinskoj upravi za imovinsko-pravne poslove i poštovane i zaинтересiranom Pipunicu, ali uz tužbu ovima nije dostačivo na uvid Nedoklanovu punomoc. Općinsko javno pravobranilaštvo dostavilo je odgovor na tužbu Upravnog suda 1. siječnja 1989 godine u kojem je predloženo da se tužba odbije kao neosnovana. Općinska uprava za imovinsko-pravne poslove nije dala odgovor na tužbu, već je skupnim dopisom od 4. siječnja 1989 godine Upravnom sudu dostavila samo spise predmeta, što znaci da se Vestic nije smatrao obaveznim da dade odgovor na tužbu i da u njemu iznesi da je Nedoklja nova tužba neosnovana s uvidom na to da je slijepi korisnik i uknjiženi organ upravljanja na spornim nekretninama Općine Šibenik. Pipunic je dan odgovor na tužbu dana 24. siječnja 1989 godine i tražio da Upravni sud odredi i tužbu kisu nedopuštenu i ujedno je poslavio pitanje da Nedoklan nema odgovarajuju valja nu punomoc.

Upravni sud donio je presudu 25. svibnja 1989 godine s kojom je ponikneno rješenje Skupštine općine Šibenik od 28. rujna 1988 godine i dio upute da se utvrdi da li je tužiteljica u posjedu sporih nekretnina i na podlagu utvrđenog rješenja i zakonskih propisa doneće novu rješenje. Sud je naložio Skupštini općine da utvrdi svoje preduzete i utvrdeno nekretninu i njeni dobitci valjaju novim rješenjem. Time je Sud raspisivao

U Šibenskom listu broj 1369 objavljen je članak novinarke D. Ferić pod naslovom: »Ljudi i sudbine: egzistencijalna drama Ivice Pipunic, povratnika iz SR Njemačke - Smisljeno sastavljeno unistavanje, III.«. Uz ovaj članak objavljeni su i stavaovi Mate Vistica, diplomiranog pravnika i direktora Općinske uprave za imovinsko-pravne poslove pod nazivom: »Što kazu u Službi za imovinsko-pravne poslove«.

Mate Vestic, kao veoma zainteresirana stranka, u informiranju javnosti o »slučaju« Pipunicu služi se poluistinama i neistinama, pa vas molim da objavite ovaj leksi u cilju pravilnog informiranja javnosti o ovom nemilom »slučaju«.

nevideni salto mortale. No međutim, presuda obavezuje skupština općine da po njoj postupi i tu se ništa ne može provlivo učiniti, sud je uvek u pravu.

Skupština općine morala je donijeti novo rješenje u roku od 30 dana od dana primjeka presude, ali ona to nije mogla učiniti jer Vestic ni pod kakvim uvjetima nije htio pozvati i saslušati Nedoklana i pripremiti novo rješenje (član 82. Zakona o upravnim sporovima). Pipunic je pismom od 28. lipnja, 21. rujna i 4. listopada 1988 godine i nekolikoput usmeno pozurivan knd Vestica da se postupi po presudi Suda, ali na pismene pozurnice Vestic nije odgovarao. A usmeni odgovori Pipunicu bili su neču postupili i saslušati Nedoklana, učinili su kako me je volja i tako dalje. Umjesto da Vestic pozove Nedoklana i da ga sasluže na okolnost da li je tužiteljica u posjedu spornih nekretnina, on uznenjava Pipunicu i poziva ga za dan 22. rujna 1988 godine da dođe u njegov kabinet radi izjave i parcelacionog elaborata. Vestic je od Pipunicu tražio da potpiše izjavu da se slaze da se umanji cestica sa 800 na 500 m² i da podnese zahtjev za ispravku parcelacionog elaborata, ali to Pipunic nije prihvatin nego je od Vestica tražio da se poštuje volja Skupštine općine izrazena u rješenju od 28. rujna 1988 godine i zakon koji je tada bio na snazi. Pipunic je tražio da mu Vestic dade na uvid jedan primjerak izjave, tek kada je potpisao. Pipunic je u petu Vesticu komolio da pozove i sasluša Nedoklana u smislu presude Suda, na što je Vestic odgovorio da će on raditi kako je njega

Vestic je Pipunicu uputio pismo 8. listopada 1988 godine u kojem od njega traži da je dužan ispitati mogućnosti knd Općinske uprave za klasifikaciju i rezidentske poslove da se ispravi parcelacioni elaborat od travnja 1988 godine na način da u njemu umjesto 800 bude 500 m² i da je dužan dati izjavu o zamjeni nekretnina.

Pipunic je pismenni odgovorio Vesticu dana 19. listopada 1988 godine i upozorio ga da je vec tri puta da izjavu da pristaje da se izvrši zamjena konkretnih nekretnina između njega i Općine Šibenik i da je Skupština općine na osnovi izjave od 1988 godine upravno donijela rješenje na sjednici od 28. rujna 1988 godine čija točka je glasi:

• Prihvata se ponuda Pipunic Ivice iz Šibenika za zamjenu nekretnina s Općinom Šibenik, na način da isti daje općini na korištenje 780/12/220 dijela površice zem. 880/12/220 što iznosi 374m². Općina Šibenik istom daje na korištenje radi izgradnje obiteljske stambene zgrade dio površi zem. 870/2/200 označake 870/8 u površini od 800 m², uknjiženog prava korištenja Općine Šibenik.

U tučki 2. utvrđeno je da je Pipunic dužan platiti Općini Šibenik iznos od 87000 dinara na ime razlike u veličini parcele. To jest za razliku od 226 m². Pipunic je taj iznos uplatio na žiru racuna Općine Šibenik (članak 781/21 u mjesecu listopadu 1988. godine).

Time je Pipunic prihvatio svih šest lokacija dispozitiva rješenja Skupštine općine, a to je i razumljivo jer je on tražio zamjenju nekretnina. Međusobni odnosi prema Ivici 5. treballi su se urediti ugovorom nakon pravomocnosti rješenja. Ovo je dakle bila još jedna izjava Pipunic da je voljan izvršiti zamjenu nekretnina i odmah je uplatio spomenuti iznos.

Pipunic je još jednom zamolio Vesticu da nije postupio po presudi Suda od 25. svibnja 1988 godine, ali ovaj to ne je poznato. Jedan od Pipunicovih savjetnika je i Joško Pisa, istaknuti šibenski pravnik, koji je zajedno s Pipunicem bio kod Vestica dana 23. studenoga 1988 godine. Pisa je pitao Vesticu zašto neće da pozove Nedoklana i sasluša ga na okolnost da li je tužiteljica Franin bila u posjedu spornih nekretnina kako je dana uputa u presudi Upravnog suda od 25. svibnja 1988 godine. Vestic je odgovorio: »Ja sam pismeno pozvao Nedoklana, ali se on nije odazvao i to je za mene dovoljno.« Dana 27. studenoga 1988 godine Pipunic je nasađao kod Vestica Nedoklana i odmah upitao Vesticu zašto sada neće da sasluša Nedoklana. A Vestic je na to odgovorio: »To je moja stvar i učinil ću kako me bude volja.« Istog dana Pipunic je razgledavao spise predmeta i u njima nije bilo zapisa o učasnosti Nedoklana, a kasnije se taj zapisnik pojavio pod datumom 20. studenoga 1988 godine što znači da ga je Vestic kasnije napisao i antidatirao. Nedoklan je u zapisnik izjavio da ne raspolaže s punomocnjicom jer da se nalazi u Upravnom sudu. Tu istu punomoc Pipunic je četiri puta pismeno tražio od Upravnog suda Hrvatske i još dva puta lično, ali mu dana radi koristila i poduzimanju zakonskih mjeri. Predsjednik Upravnog suda nije odgovorio na četiri molbe Pipunic, a usmeno mu je rekao da mu ne može dati prijepis o njegovom tražku jer da to nije njihov običaj. Na takvo ponasanje Upravnog suda Pipunic je uputio predstavnik Komisije za predstavke i priče Sabora, ali ni od njih nema odgovor.

U daljnjem tekstu spominjaju izjave Pipunic je još kazao ovo: »Naime, prihvacam sve što je bilo sadržano u rješenju Skupštine općine Šibenik broj UP/108-8283/RA od 28. rujna 1988 godine i neopozivo izjavljujem da ostajem kod moje pravne ponude iz 1988 godine za zamjenu moje čestice odnosno čestice na kojoj imam pravno koristenje, na način da istu dajem općini Šibenik.«

Ova izjava Pipunicu počinje ovim rješenjem. Ovim neopozivo izjavljujem da ostajem kod moje pravne ponude iz 1988 godine za zamjenu moje čestice odnosno čestice na kojoj imam pravno koristenje, na način da istu dajem općini Šibenik. U apisima Upravnog suda posloje dvije punomoći jedna je zaprimljena u Sudu 24. studenoga, a druga 19. prosinca 1988 godine, ali obe su prema kaznjivima Pipunicu vrlo interesantne i upravno zbroj loga on ih nije mogao dobiti.

Vestic u članku kaže da je Pipunic slušao njege da do svega ovog ne bi došao i da je Pipunic pogrijebio što je slušao svoje raznorazne pravne savjetnike, jer su ga oni obmanuli. Ovo je najveća podvala Vestica na racun drugih zbog svoga neodgovornog ponasanja. Pipunic i ne govori savjetnici nisu ništa tražili nego da se postuje licenčni činjek, da se postupi po presudi Upravnog suda i da se predloži Skupštini općine rješenje koje se za sruva na uvidenim činjencima i zakonu koji je bio na snazi u času donošenja rješenja od 28. rujna 1988 godine, jer i sam Vestic kategorički kaže da tužiteljica nije vlasnik ni korisnik sporne nekretnine još od 1985 godine.

Pipunic je 7. prosinca 1990. godine podnio zahtjev Izvršnom vijeću Skupštine općine da se Vestic izuzeče od svih nju donesenih postupaka u predmetu zamjenje nekretnina između njega i Općine Šibenik jer je sve radio u korist Pipunicove stote i stvari se otvaraju u istom Goranu Nedoklanu iz Šibenika. Šibenik, 11. siječnja 1990. godine Mario Radul

Kome je smetao Drago

• Tko pjeva (svira), zlo ne misli, kaže narod Svirao je Drago Paulinec iz Celja na našoj Poljani, ali je to nekome zasmelalo nažalost Simpatični putujući svirat obila u gradove Slovenije i Hrvatske i za sitne novce uveseljava četake, i prolaznike, a u Šibeniku je to činio samo in dana. Nestao je jednog jutra jer je zasmelao •plavim andelima•, za razliku od crno putnih prosjaka, većinom dje-

ce, koja umjetnim paralizama ruku i nogu, prse uzduž Masne ulice i koje za razliku od Drage, ne dira nikta. Očito je da netko ne voli svirku. Zato se pitamo: da li je svađe dobro šibenska glazba, koja je badrila naše košarkaše u dvoranu na Baldekinu, zaista smetala KSJ ili nekom našem domaćem? ili bi netko možda umjesto svirke na Plijani više volio mitinge?

Snimio V. Polić

Svi se slažu da se - ne slažu

Otvor vjesla kontra u (člom raspuhena) jedra Uprave Nacionalnog parka - Krtka?

I prijedlog društvenog pravobranitelja samoupravljanja da se u radni kolektiv uvedu privremene mјere zaštite društvene imovine?

Stanje u NP - Krtka - je, kažu, loše, međuljudski odnosi nezadovoljavajući, a sve skupa, torda, može biti još gore i gore, no, uža sve to - otkud isticanje privremenih mјera kao jednog i mogućeg rješenja, pitanje je sad.

Ljudi se ne slažu, miglim na Nacionalni park, latina, ali ne slažu se ni u državi, pa opet nitko i ne pomisli, da pitate - gđi se užanjuju, na primjelu upravu i prisilu uopće.

Ne slažu se u NP - Krtka, ali zato nišu na štrajkuju, ne najavljuju izlazak pred zgradu Skupštine općine ili pak odlazak vlastom na sjever via Perković - zadovoljni su (i dijete isključivo) onim što imaju, a imaju, ružno bi bilo kazali da nemaju, miglim na novac, u prvom redu, dobiven s nastova naplate raznih taksi, ulaznicu, priznica, prijelaza s kopnjem, a bogati, i vodene atrane.

Na slaju se a nisu se (još uvijek) ni konstituirali, navodno, još uvijek su u fazi osnivanja, i to od 1985 godine, pa nizvama? I što onda? Zat nije i biva! Prizbač bila u osnivanju punih šest i pol godina, pa je bio takva učela u -Šibenskoj sastav i što joj (danas) je? I taj prigovor koji se odnosi na nedostatak statuta i uopće tih papirnatih momenta? Ma, hajte molim vas! Kao da se od toga živi. Zat nema posebne napomeni, oni što bježe od papirologije ka vrat od tamjana, pa žive ka malu bog! A u NP - Krtka nisu ni približno latki, jer da jesu ne bi direktori trčali i pomočnika uz to, tako se svi slaju da se - ne slažu! A ne bi, da su latki, tako neregistrirani, podigli rampu ispred skradinskog mosta, stvarši usputno u red adišnje skradinske barkavice, ne bi sistemom sigurnosnih mјera usvrgli nadzor nad ulazom u NP s lozovačke strane, tako da pličak može bezbjedno gubiti u ljeputama Slapova, ne bi tako uspijeno konzervirali gradnju u Zatonu i Skradinu, ne bi obećali ni (daleko) učešće u rekonstrukciji Tromiljske ceste što im mnogobrojne govoritelje nosi... ma, ne bi mnogo loga.

Prema toma i zato - malo strpljenja s onima iz Nacionalnog parka - Krtka.

Trivena doda i produ, i najbolještija dječja mijenjaju se vremena, a vremena - ima!

ČOVJEĆE (NE) LJUTI SE

Poškaklji me da se nasmijem

Baš je trebalo dobiti TEF.

Ali bude i trebalo.

Bude.

● Halot! Tvornica elektroda i ferolegura Šibenik?

- Da, molim. Koga trebate?

● Radnički savjet, ukoliko je moguce.

- Hmm... da. Recite!

● Razdužili ste glavnog direktora, ha?

- Ništa mi.

● Ali please je - Radnički savjet?

● Čovjek je tražio razređenicu. Osobno i neopozivo!

● I vi mu je dali?

- Neopozivo je neopozivo

● Kao što je bila neopozivo - raspodjela od mili-

jardu i pol braćem prošnica - telac paglavac?

- Čujte, neke stvari valja luditi - pitanje direktora i ponudjena ostavka otvaraju osobnog shvaca- nja trenutka i situacija uopće. Ja ovog momenta ne bih ulazio u to i takva stvari. To što je bilo bilo je samo zato što je on htio da tako bude, ništa više ni manja.

● Zapravo, vi, kao radnički savjet, niste ni imali velikog izbora?

- Moguće da i nismo, nismo odista.

● Jer, ako je i postojala dilema, ako je trebalo bili (i izabrali) između direktora i (već isplaćenih) telaca paglavaca osobnih primanja, pridružno da ste se odlučili za opću korist?

- Niye tu bilo nikakvih dilema ili ne-dilema! Nitko smo na takav način postavili otvar.

● Bilo je puno lakša dignuti (i podignuti) ona što,

navodno, niste zaredili nagoli?

- Pustite sad to, nema tu nikakvih -navodno-!

Lako li je seda dijeliti paket i pouke! A gdje ste bili

jučer, prekjuter i sve one dane kad se imala prilika

vidjeti i pogledati kako žive i pod kojim uvjetima mo- de zapošleni u TEF-u? Nije vas bilo, dakako! A sad - pitanja i same piljanja!

● A vi biste radio - bez piljanja?

- Uvijek valja ocijeniti kako i zašto - u protiv- nom je ispaljen carek, comb i ništa više.

● Iako ste vi i cokom ubili zeca i to podebelog?

- Čovjeka bi trebalo poštovati da ga nasmije. Razumite vi to!

● I tako - kad se direktor uspratio rezidobi- onoga čega nama, vi ga jednostavno smijenite?

- Opel se vršimo na staru, molim vas! Čovjek je sam tražio, mi tu nismo mogli ništa.

● A da se kojim slučajem slotlo i nije podnio ostavku, vi biste mu, iz razloga što dijelite ona što nemate i svjedočili ili pak nesvesno davodile firmu u tešku ekonomsku situaciju, bili prinudeni ponuditi razređenicu i kontra njegove volje u vrijeme kad za to dode vrijeme, buduci da je za sve što ne valja uvijek krivo rukovodstvo tij direktori?

- Bilo bi što bi bilo - tko od nas može bili pro- roti!

● Čovjek vas je, dakle, produhitrio, pročitan vas je, digao na nobi način?

- Ni ne razmisljamo na taj način, žao mi je.

● I tako se, po vezem bili (sljedeći), u nitko nece morati ništa vlastiti u vrijeme kad za to vrijeme?

- Bolje bi i pametnije bilo da ljudi brinu svoju brigu negoli ljudu.

● Pate vam, čini se, trenutak u kojem vi (asmo) upravljate, a drugi, u pravilu, odgovarate?

- Ništa mi nismo ismislili, to da se zna...

... i nisu, zaista.

TEF očvi!

KRIŽALJKA

VODORAVNO 1. Vrata ratnog broda? 2. Kralj za kazneni zakonik, 8. Zvezan u lanci 10. Stara mјera za dužinu, 11. Teret, 12. Brodsko uže konup (prov) 13. Jedna arapska država, 14. Politicki voda, 15. Mučvarno zemljiste, 16. Din tekućine, 17. Osobna zamjenica, 18. Velika težinska mјera, 20. Vrstu peršuna, 23. Grčko slovo, 24. Vrundžina čarolija, 26. Kralj za opus, 28. Mariborska tvornica automobilja, 30. Za grčku modnu konfekciju, 32. Zagrebački politički i formalnički tijednik, 34. Šepav čovjek Šepavnik (šal) 35. Muzičko ime, 36. Prispadnik jednog našeg naroda, 37. Imperator, 38. Popularna šibenska klapija, 39. Komi znak za erbij, 40. Mađarska riječica, lug.

OKOMITO 1. Energetski stroj za pogon strojevju i vozila, 2. Uspavanje, 3. Propugnati i braniće novih ideja, 4. Naziv jednog hotela u -Solarisu-, 5. Trina, 6. Osnovna zamjenica, 7. Vrata nebeskog ljetila, 8. Oluk nedaleko od Šibenika (kora ljetnje), 10. Španjolski narodni junak (po predaji), 12. Sredozemna država, 14. Jedna glijzrena uznaka, 16. Automobilski znak za Karlovac, 18. Bilježnik, 19. Vrata ugostiteljskog tijednika, 22. Turističko mjesto nedaleko od Šibenika, 24. Pamet razbor, 25. Štroš u pjesmi, 27. Vrata morske ribe, 28. Prvak kec, 31. Preocište, 33. Kralj za mirodnooslobodilački rat, 34. Tainica, KARAVIL, 35. Riječna riba, 36. Japanska mјera za dužinu.

